

**Zsámbéki Premontrei Keresztelő Szent János
Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola
és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény**



PEDAGÓGIAI PROGRAM

Pedagógiai alapelvek

*

Nevelési program

*

Helyi tanterv

2013.

Tartalom

1. Pedagógiai alapelvek	4
1.1. Iskolai légkör	4
1.2. Személyiségfejlesztés	4
1.3. Kapcsolatok	5
1.4. Esélyegyenlőség	6
1.5. Prioritások	6
1.6. Emberkép	6
2. Nevelési program.....	8
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
2.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	14
2.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	15
2.5. A pedagógusok helyi intézményi munkájának tartalma és feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata.	17
2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	20
2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	23
2.8. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	25
2.9. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei	26
2.10. Az elsősegélynyújtás oktatásának iskolai terve	27
3. Helyi tanterv	28
3.1. A „Katolikus helyi tanterv minta 2012” óraterve	28
3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	31
3.4. A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	33
3.5. A mindennapos testnevelés megszervezése	34
3.6. Iskolánk kötelezően választható tantárgyai, tanórán kívüli foglalkozásai	35
3.7. Iskolánk azon választható érettségi vizsgatárgyai, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja	37
3.8. Az egyes érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsgán érvényes témakörei	38
3.9. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése	39
3.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	44
3.11. A nemzeti és etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	45
3.12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	46

3. 13. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	47
3.14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	50
3.15. A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek	55
3.16. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek:	57
4. Mellékletek.....	58
1. sz. melléklet a 2.3. ponthoz (A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok)	58
2. sz. melléklet a 2.5. ponthoz (A pedagógusok helyi intézményi munkájának tartalma és feladatai)	59
3. sz. melléklet a 2.5. ponthoz (Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai)	61
4. sz. melléklet a 2.8. ponthoz (A helyi vizsgákról)	63
5. sz. melléklet a 2.9. ponthoz (A felvételi eljárásról)	66
6/A. sz. melléklet a 2.10. ponthoz (Az iskolai egészségnevelés)	68
6/B. sz. melléklet a 2.10. ponthoz (Az iskolai egészségnyújtás oktatása)	69
7. sz. melléklet a 3.8. ponthoz (A középszintű érettségi vizsga témakörei)	70
BIOLÓGIA	70
ÉNEK-ZENE	72
FIZIKA	73
FÖLDRAJZ	77
IDEGEN NYELV (angol, német)	79
INFORMATIKA	80
KATOLIKUS HITTAN	82
KÉMIA	84
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	87
MATEMATIKA	92
MŰVÉSZETTÖRTÉNET	93
RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA	95
TESTNEVELÉS	96
TÖRTÉNELEM	98

1. Pedagógiai alapelvek

(iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása)

Iskolánk, a Zsámbéki Premontrei Keresztelő Szent János Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (választott nevéől is meghatározva):

- a Zsámbéki-medence és környéke oktatási és kulturális központja,
- a Zsámbéki Öregtemplom által szimbolizált maradandó értékek felmutatója,
- a katolikus, szerzetesi (premontrei) örökség továbbadója kíván lenni;
- a vadonban Krisztusnak utat készítő Keresztelő Szent János példájával megerősítve a hit, a tudás, a művészetek egységét kívánja szolgálni;
- a művészetek oktatásával a teljes, boldog, alkotó, az örök szépségben kibontakozó és élő ember perspektíváját nyújtja.

Pedagógusaink a mindennapi nevelő és oktató munka során (az oktatást, nevelést segítő munkatársakkal együtt) az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1.1. Iskolai légkör

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- tiszteletben tartjuk a tanuló személyiségét,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,
 - szülő és nevelő,
 - nevelő és nevelő,
 - szülő és szülő között.

1.2. Személyiségfejlesztés

Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat.

Nevelőink szellemileg, erkölcsileg, testileg egészséges, hitüket ismerő, aszerint élő, hitvalló nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt;
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, amelyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben;
- az órarendi keretbe integrált felekezet szerinti hitoktatással széleskörű, a természettudományokkal összhangba hozható vallási, hitbeli ismereteket nyújt;
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk;
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit;
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen;
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre;
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót, megelőzni, felismerni a rosszat;
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására;
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk, történelmünk, a katolikus egyház életének eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld, az egyház iránti szeretetet.

1.3. Kapcsolatok

Iskolánk a szülőkkel, a települési önkormányzattal, a német nemzetiségi önkormányzattal, a helyi alapítványokkal ápolta kapcsolat révén folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében, szeretné erősíteni a lokális kötődéseket.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal;
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai;
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és a közművelődési intézményekkel, a könyvtárral, valamint a Zsámbéki-medence környékbeli településeinek hasonló intézményeivel;
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók

számára szervezett városi szintű megmozdulások, pályázatok szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

1.4. Esélyegyenlőség

Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében:

- biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képességkibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

1.5. Prioritások

Iskolánk pedagógiai rendszerében prioritást élvező területek:

- **a keresztény nevelés:** nemcsak hittanórákon, hanem minden pedagógus személyiségén keresztül és az iskolai és szabadidős lelki programokon keresztül;
- **a művészeti nevelés:** az alapképzésben, a művészeti iskolában és az érettségire épülő szakképzésben is a teljes személyiség kibontakozását, kiérlelődését segíti, komplex tantárgyi koncentrációban valósul meg.
- **az idegen nyelvek:** a világ megismerésében és az emberi kapcsolatok szélesebb körű kialakításában segítik a tolerancia és a felelősségérzet kialakulását;
- **a kommunikációs kultúra:** az információs áradat korunk nagy lehetősége és társadalmi elidegenítő hatása, meg kell tanulni élni vele, jóra használni, a személyes emberi kapcsolatok kiépítéséhez eszközként felhasználni;
- **életmód, szabadidő, szolgálat:** az iskola által képviselt értékek iskolán kívüli megjelenése, amely a tanulmányi kirándulások, szociális munka, táborok, karitatív munka során mutatkoznak meg és fejlődnek.

1.6. Emberkép

Eszményeinkben olyan ember képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeként egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- | | |
|--|---|
| – humánus; | – képes a problémák érzékelésére és megoldására; |
| – erkölcsös; | – gyakorlatias; |
| – fegyelmezett; | – képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében; |
| – művelt; | – jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban); |
| – kötelességtudó; | – van elképzelése a jövőjét illetően; |
| – érdeklődő, nyitott; | |
| – kreatív, alkotó; | |
| – becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát; | |

- becsüli a tudást;
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban;
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit;
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni;
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti;
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban;
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik;
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
- nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
- a természet, a környezet értékeit,
- más népek értékeit, hagyományait,
- az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit;
- ismeri, tiszteli, szereti és életébe integrálja: egyházi hagyományainkat, történelmünket, szokásainkat; más vallások értékeit, hagyományait;
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben;
- ismeri és alkalmazza a közösségekben éléshez szükséges magatartásformákat;
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat;
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit;
- viselkedése udvarias;
- beszéde kulturált;
- társaival együttműködik;
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli;
- képes szeretetet adni és kapni;
- szereti hazáját;
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket;
- szellemileg és testileg egészséges, edzett; egészségesen él, szeret sportolni, mozogni;
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolta, gondozott.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája arra irányul, hogy végzős korára a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

2. Nevelési program

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi, a keresztény és a nemzeti értékek tanulókval történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képvisellete váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- a) **Az élet tisztelete, védelme.** A természeti környezet megóvása. Az emberi élet kiemelt tisztelete, az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- b) **A hit megőrzésének, továbbadásának fontossága.** Iskolánk pedagógusai és azok a családok, akik gyermekeik számára iskolánkat választják, fontosnak és az egész életre megalapozónak tekintik a hit és a vallás szerepét a személyiségfejlődés során. Ezt a közös célt a tanuló–szülő–pedagógus összehangolt egysége képes megteremteni.
- c) **Az egészség megőrzésének fontossága.** Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- d) **Az önismeret**, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- e) **Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra.** Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- f) **A család tisztelete**, a házasság, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete. Gyermekek vállalására és felnevelésére való készség kialakítása.
- g) **Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben.** Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- h) **A világ megismerésének igénye.** Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
- i) **A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása.** A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.

- j) **A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás.** A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik megismerése, tiszteletben tartása.
- k) **Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete.** Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiség-fejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánkban végzett diákjaink boldog, kiegyensúlyozott életet élnek:

- rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek, és életpályájuk során folyamatosan képezzék magukat;
- ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat;
- határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjüket és sorsukat illetően.

A siker mérhető eredményének tekintjük:

- a középiskolai végzettség megszerzését, az érettségi vizsga letételét,
- a felsőfokú tanulmányokban való helytállást,
- az állami nyelvvizsgák letételét,
- az ECDL vizsga követelményeinek teljesítését,
- a középfokú végzettséghez kötött szakma megszerzését.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat lefaragni, helyére tenni. A nevelő előtt mindig ott lebeg egy személyiségideál, amelyet igyekszik minél jobban megközelíttetni diákjával a nevelés során. Minden gyermekben más értéket lehet felfedezni, mást kell kibontani. Így az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyermekre, fiatalra jellemző értékeket is.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása:

„Ti vagytok a világ világossága.”

A tanuló személyiségfejlesztésére irányuló pedagógiai hatásrendszer iskolánkban egyrészt a tanuló és a nevelő közvetlen kapcsolatában valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulóközösség ráhatásán keresztül érvényesül.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

a) A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: az alapvető erkölcsi értékek tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

- Teremtett voltunk el- és felismerése, elfogadása;
- a hitre, reményre, szeretetre nevelés;
- belső igény a szentre, a szépre, a jóra, és az igazra;
- az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük;
- a helyes önértékelés, amely se nem túlozza, se le nem becüli értékeit;
- részvétel a vallásának megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban;
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárokkal, társakkal egyaránt.

b) A tanulók értelmi nevelése

Feladat: az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.

- A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása;
- józan, megfontolt ítélőképesség.

c) A tanulók közösségi nevelése

Feladat: az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség fejlesztése.

- A kulturált magatartás és kommunikáció elmélyítése;
- a mások felé való nyitottság, befogadóképesség.

d) **A tanulók érzelmi nevelése**

Feladat: az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása.

- A szelídség, az alázat, a türelem, az alaposág, a mértékletesség;
- a bűnbánat, amelynek mentesnek kell lennie a kóros önmarcangolástól, és a megbocsátás;
- a belső csendre, elmélyülésre való igény;
- hűség Istenhez és embertársainkhoz.

e) **A tanulók akarat nevelése**

Feladat: az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése.

- A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása;
- a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében.

f) **A tanulók nemzeti nevelése**

Feladat: a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének erősítése.

- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt;
- egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet;
- a szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása;
- a nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése;
- a kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás;
- a hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.

g) **A tanulók állampolgári nevelése**

Feladat: az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete;
- az emberek egyenlőségének elismerése;
- az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása;
- érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt;
- igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységre;
- törekvés a demokrácia érvényesítésére.

h) A tanulók munkára nevelése

Feladat: az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulóknak kialakítani az igényt az önellátásra és környezetük rendben tartására.

- Alapos, rendszeres és pontos munka, a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése;
- a Házi rend felelős betartása.

i) A tanulók testi nevelése

Feladat: a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása.

- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmódra törekvés a mindennapi életben;
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.

j) A tanulók családi életre nevelése

Iskolánk egyik fontos kezdeményezése a családi életre nevelés. A társadalom egyik legfontosabb feladata a házasság és a család védelmezése, erősítése. Ezen belül különös figyelmet kell fordítani az ifjúságra, mert ők lesznek a jövő családok alapítói. Igyekszünk több oldalról közelíteni feléjük, segítve őket a családbarát szemléletmód és az emberi élet tiszteletének kialakításában.

Családi életre nevelő programunknak osztályfőnöki, hittan és biológia órákba épített ismeretterjesztő munka (filmek, előadások, játékok, interaktív gyakorlatok stb.) az alapja, amelybe diákjaink be tudnak kapcsolódni. Ezt meghívott vendégekkel és képzett oktatóinkkal valósítjuk meg.

k) A tanulók művészeti nevelése

Célja, hogy diákjaink lehetőséget és ösztönzést kapjanak az önkifejezésre, és megélik az alkotás örömét. A művészetek iránt fogékony és érdeklődő fiatal generáció nevelése. Az alkotás örömeinek és olykor nehézségeinek átéreztetése, átélése. Az alkotó tevékenységet megelőző ismeretszerzés igényére való törekvés kialakítása. A mások és maguk örömeire való művészeti (és egyéb) tevékenységek népszerűsítése. A mások előtti megnyilvánulásban való rutinszerzés, előadói készségfejlesztés (kommunikációs gyakorlat). Mindezeknek felbecsülhetetlenül nagy szerep jut tanulóink érzelmi- és esztétikai nevelésében.

l) A tanulók szolgálatra nevelése

Iskolánk küldetése „a másokért élő, teljes ember nevelése” – a szociális képességek fejlesztésével is szeretnénk, ha ez egyre jobban megvalósulna. Gimnáziumunkban a 10. évfolyamon kötelező a Szeretetszolgálat végzése. Diákjaink október elejétől négy hónapon keresztül he-

tente egy-két órát töltenek rászoruló emberekkel: óvodában segítenek; kórházakban betegeket látogatnak; lemaradt diákokat korrepetálnak; időseket látogatnak és gondoznak; segítenek a házi munkában; segítenek az iskola egyéb területén életkori sajátosságaiknak megfelelően, színházat szerveznek. A diákok életre szóló élményt szereznek, amely fejlődésükhöz, emberi kiteljesedésükhöz járul hozzá: empátikusabbak, érzékenyebbek lesznek embertársaik iránt. A diákok naplót vezetnek a vállalt feladat eseményeiről. A szolgálat élményeit menetközben osztályfőnöki órákon megosztják egymással, értékelik, esetmegbeszéléseket tartanak, reflektálnak a felmerülő problémákra. Év végén a diákok beszámolnak a Szeretetszolgálatban végzett tapasztalataikról.

2.2.1. A személyiség- és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

A tanulói személyiségfejlesztés legfontosabb színtere a tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. A tanítási-tanulási folyamat szervezése során kiemelt hangsúlyt kap intézményünkben a tanulók motiválása, a tanulói aktivitás biztosítása és a differenciálás.

A motiválás célja, hogy felkeltsük a tanulóban a tanulás iránti belső érdeklődést, és az a folyamat végéig fenn is maradjon.

A tanórák tervezése, szervezése során előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezési formákat, melyek biztosítják a tanuló tevékeny magatartását, állandó aktivitását.

Kiemelten fontos feladat a tanulási folyamat tervezése során a differenciálás, hogy a pedagógiai folyamat a lehető legnagyobb mértékben igazodjon a tanuló egyéni fejlettségéhez, képességeihez, elvárható teljesítményéhez.

A feladat megoldását segítő tanítási módszerek, szervezeti formák:

- a) Az első évfolyamon diagnosztikus mérésen alapuló (képességstruktúrát felmérő) képességfejlesztő foglalkozásokat tartunk fejlesztő pedagógusi végzettséggel rendelkező pedagógus bevonásával.
- b) Biztosítjuk a preventív foglalkozások órakerete mellett az egyéni korrepetálás órakeretét is, előnyben részesítjük az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat.
- c) A csoportos korrekciós foglalkozásokon a komplexitás elvét szem előtt tartva a fejlődési súlypontokat célozzuk meg a pedagógiai ráhatás során.
- d) Idegen nyelv tanítását csoportbontásban végezzük.
- e) Tanulóink személyiségének kibontakoztatásához színteret biztosít a tudatosan tervezett osztályfőnöki nevelési program, melyben időkeretet és szakmai programokat kell biztosítani az 5–12. évfolyamon: önismereti foglalkozások, értékfeltáró foglalkozások, drámajáték, drámapedagógia, kommunikáció, konfliktuskezelés, az egészséges életmód, életvitel kialakítása, közösségi normák elsajátíttatása.

2.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskola egészségnevelési tevékenységének célja: tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat (például évente megtartott Egészségnap keretében).

Bővebben lásd: 1. sz. melléklet.

2.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés mindnyájunk közös felelőssége. Az iskola dolgozói példaképként kell hogy álljanak a diákok előtt megjelenésükkel, viselkedésükkel és beszédstílusukkal.

2.4.1. A pedagógiai program szempontjából iskolánk közösségi nevelési területei:

- tanórák,
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, lelkigyakorlatok, osztály- és iskolamise, zárandoklatok, kirándulások, erdei iskola)
- diákönkormányzati munka.

Tanórák

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást:

- motiválás: a tanulók tanulásra ösztönzése és a tanulási kedv fenntartása;
- tanulói aktivitás: változatos pedagógiai módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási órák tervezésénél;
- differenciálás: a nevelők a nevelő-oktató munka során figyelembe veszik és igazodnak a tanulók egyéni képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményüknek megfelelően alkalmazzák a különböző munkaformákat.

Tanórán kívüli tevékenységek

- az osztály- és iskolamisék, a lelkigyakorlatok és zárandoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését;
- a szakkörök és egyéb délutáni foglalkozások (éneke-zene, tánc, képzőművészet, sportkör, iskolai ünnepek) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez;
- a nyitogatók és az osztálymisék segítsék elő vallásos kisközösségek kibontakozását.

Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

2.4.2. Az iskola közösségeinek együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- az igazgatóság ülései,
- az iskolavezetőség (szenátus) ülései,
- a különböző értekezletek, megbeszélések.

Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.

Az igazgatóság az aktuális feladatokról hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.

Az iskolavezetőség (szenátus) tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség (szenátus) ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól;
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség (szenátus) felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaközösség-vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetésével.

2.4.3. A szakmai munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat:

- a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
- iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
- iskolán kívüli továbbképzések,
- a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.

A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség (szenátus) ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségekben belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

2.5. A pedagógusok helyi intézményi munkájának tartalma és feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata.

A pedagógusok helyi intézményi munkájának tartalma és feladatai: 2. sz. melléklet, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata: 3. sz. melléklet.

2.5.1. A szülő a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

2.5.1.1. A szülők tájékoztatása

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. Az új osztályfőnök lehetőség szerint minden családhoz elmegy. Súlyos, illetve nagyon indokolt esetben az iskolában fogadja mindkét szülőt.

b) Közösségi együttlétek

Az osztályfőnökök és helyetteseik előmozdítják, illetve együttműködnek a szülőkkel annak érdekében, hogy kötetlen együttlétek is megvalósuljanak a tanév során. Ennek különböző formái lehetnek, ahol a szülők, diákok, osztályban tanító tanárok vesznek részt: „fehérasztalos” együttlét (tanár, szülő, diák), közös kirándulás stb.

c) Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Az osztályban tanító új tanár a szülői értekezleten elmondja szaktárgyi célkitűzéseit, elvárásait, a számonkérés formáit.

d) Fogadóóra

Feladata a szülők és pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.). A fogadó órákon nem csak várjuk a szülőket, hanem meghívjuk őket – amennyiben a diákkal való foglalkozás eredményessége szempontjából ez fontos.

e) Nyílt nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

f) Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

2.5.1.2. A tanulók tájékoztatása

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

2.5.1.3. Intézményi kapcsolattartás

Az iskola hivatalos, a törvényekben és az SZMSZ-ben meghatározott kapcsolatot tart a fenntartó egyházmegyével, (rendi elöljárósággal) plébániával, a MKPK Iskolabizottságával, illetve a Püspökkari Titkárság Oktatási Irodájával és a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézettel, egyes részfeladatok megoldása során a fővárosi önkormányzat oktatási bizottságával, illetve tapasztalatcsere céljából az önkormányzat iskolaügyekkel foglalkozó bizottságával (osztályával), irodájával. Az előírt hivatali kapcsolatokon túl az iskola a püspökben olyan személyt tisztel, akiben annak a hitbeli és erkölcsi tanításnak a személyes képviselőjét látja, amelyre nevelési elveit alapozza. Fontosnak tartja az élő kapcsolat ápolását személye és az iskola nevelői, dolgozói, neveltjei között, ezért számít gyakori jelenlétére, kéri útmutatásait.

Kapcsolattartás:

- az egyházközséggel, a fenntartó egyházmegyével,
- más egyházi iskolákkal,
- közvetlen környezetünkben található önkormányzati iskolákkal,
- társadalmi szervezetekkel (Caritas, Árpádházi Szent Erzsébet Alapítvány stb.),
- egyházi felsőoktatási intézményekkel.

Sajátos helyet foglal el a kapcsolattartás a tömegkommunikációs eszközökkel: sajtó, rádió, televízió, valamint az idegenforgalom kiszolgálásában való részvétel.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő
- és a kiemelten tehetséges tanulók egyéni fejlesztését.

a) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Társadalmunkban a családok egzisztenciális, szociális és emocionális háttere nagymértékben különbözik egymástól, ami jelentősen befolyásolja az iskolába kerülő gyerekek értelmi-érzelmi fejlettségi szintjét. Tanulóink közt továbbá jelentős különbségek mutatkoznak a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, a személyi higiénia terén, és a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében is.

Az esélyegyenlőtlenség megszüntetése fontos feladat. Történhet speciális felzárkóztató programokkal, azonban főként a személyes törődésnek, beszélgetéseknek lehet nagy szerepük, melyekkel elősegíthetjük, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit a hiányosságok felszámolására, s megakadályozzuk, hogy a lemaradás magatartás- és lelki zavarok kialakulását idézze elő.

b) A nehézségekkel küzdő gyermek magatartása eltér a korához illő normáktól. Leggyakoribb ismérvei:

- a tanuló nem tesz eleget a nevelési, oktatási követelményeknek;
- beilleszkedési gondjai vannak;
- testi, illetve pszichés tünetei is lehetnek.

c) A tanuló helyzetének egyéni felmérése határozza meg a rajta való segítség módját. Ezzel kapcsolatos teendők, feladatok:

- A tanuló megismerésére való törekvés. Viselkedésének, tanulmányainak megfigyelése tanórákon és azon kívül is.
- A probléma okainak felderítése.
- Folyamatos kapcsolattartás szükséges a szülőkkel.
- Szükség lehet komplex vizsgálatra is. (Nevelési tanácsadó, iskolaorvos, fejlesztő pedagógus, pszichológus segítségével.)
- Lelki vezetővel való kapcsolat megteremtése, biztosítása.
- Együttműködés a tanulóval foglalkozó pedagógusok és fejlődését segítő szakemberek közt.

- Egyes esetekben, ha szakértői vélemények is alátámasztják a tanuló mentesülhet bizonyos tárgyak értékelése alól.

d) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szorongásmentes légkör kialakítása;
- beilleszkedés segítése;
- bizalmi viszony megteremtése, elsősorban a vele közvetlenül foglalkozó pedagógusokkal (osztályfőnök, fejlesztő pedagógus);
- sikerterületek felfedezése, minél több sikerélményhez való juttatás;
- hatékony, személyre szabott fejlesztési program kidolgozása, mely a tanuló fejlődését nyomon követve tervezhető időről időre;
- sokszínű szabadidős tevékenység biztosítása (játék, zene, sport, kézműves, egyéni, esetleg kiscsoportos tevékenységek).

e) A fejlesztés formái:

Az iskola óratervében meghatározott fejlesztésre felhasználható órakeretben valósítjuk meg tanulóink felzárkóztatását, mely történhet:

- tanári differenciálással (differenciálás a feladatok kijelölésében, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben és az értékelésben);
- külön óraszám beiktatásával (felzárkóztató foglalkozás);
- tanulószobai foglalkozásokon való részvétellel (3,5-ös főtárgyi átlag alatt 2 nap, 3-as főtárgyi átlag alatt 3 nap, 2,5-ös főtárgyi átlag alatt 4 nap. A tanulószoba az ötödik évfolyamtól a tizenkettedik évfolyamig kötelező. A tanulószoba napi 1,5 óra tanulási időt jelent.);
- fejlesztő pedagógus segítségével. /A fejlesztő foglalkozásokat a különböző tanulási nehézségekkel (beszédértés-beszédprodukción zavarok, érzékelés-észlelés és motoros problémák, figyelemkoncentrációs zavarok, szocializációs problémák stb.) küszködő gyerekek számára szervezzük./

f) A magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek sok törődést, empátiát igényelnek, ám sikeres felzárkóztatásuk különleges örömet jelent.

- A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység.
- A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.
- Ennek érdekében szükséges feladatok:
- Figyelnünk kell a tanulók munkáit tanórán és azon kívül is.
- A sikerélményt nyújtó területek, képességek felfedezése a tanulóknál.
- A tehetséges tanulók fejlődésének figyelemmel kísérése, ösztönzése, az érdeklődés szinten tartása.

- Az önképzés elsajátíttatása, hatásos tanulási technikák megismertetése.
- A szükséges tárgyi feltételek biztosítása. (szakkönyvek, számítástechnikai háttértámogatás stb)
- Egyéni haladás biztosítása.
- A továbbtanulás irányítása, segítése.
- Együttműködés a szülőkkel.

g) A tehetség és képesség kibontakoztató tevékenységek megvalósításának módjai, színterei:

- Differenciált tanulásszervezési módok alkalmazása.
- Csoportbontás és emelt óraszám biztosítása.
- Csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet (3-12. évfolyam).
- A gimnáziumban nyelvi, informatikai és művészeti tagozat működik. Az emelt óraszám biztosítja az adott tantárgy színvonalasabb elsajátítását. Még jobb eredményt érhetünk el, ha az emelt óraszám párosul a csoportbontás hatékonyság növelő hatásával, ez az elv érvényesül az idegen nyelv oktatásában.
- Választható tantárgyak rendszere a magasabb évfolyamokon (fakultáció)
- Szakköri foglalkozások.
- Iskolánkban fontos színterei a tehetséggondozásnak, számos tevékenység közül választhatnak tanulóink érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelően.
- Az alsó tagozaton szakköreink komplex jellegűek, mely elv megfelel a gyermekek holisztikus világlátásának és annak a ténynek, hogy bizonyos adottságok más-más életkorban kerülnek felszínre.
- Az ötödik évfolyamtól különülnek el a szakköri foglalkozások érdeklődési részterületekre, melyeknek képességfeltáró hatása eredményeként a későbbi képzési szakaszban ezeket felváltják a „tematikus” szakkörök.
- Fontos szerepet szánunk szakköreinknek a pályaorientációban.
- Versenyek.
- Iskolánkban minden évfolyam számára tanulmányi és művészeti versenyeket rendezünk. Törekszünk arra, hogy minél több alkalommal indíthassuk gyerekeinket regionális versenyeken. Kiváló alkalmaknak tekintjük a motivált felkészülésre, ismeretek bővítésére, rendszerezésére, felkészültségük mérésére.
- Kiállítások szervezése
- Iskolánk, mint Alapfokú Művészetoktatási Intézmény számos művészeti kiállításnak ad otthont, ezen felül tehetségesebb tanulóink munkáiba is betekinthezünk egy-egy rendezvény alkalmával.

2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Iskolai közéletünk legfontosabb összetevője a közvetlen tanár–diák viszony, a problémák kezelésének őszinte, családi jellege.

A tanulók joga, hogy az érdekeiket érintő döntések meghozatalában részt vegyenek. Ez szorosan összefügg a diákok személyét és tanulmányait érintő kérdésekről való tájékoztatás jogával (vö. CXC. tv. 46.§. (6) g és k). A tájékoztatás és a döntési folyamatokban való részvétel két legfontosabb területe az iskola éves munkaterve, illetve a tanév során fölmerülő aktuális feladatok.

Tájékoztatás

Tanulóinkat az említett témákról az iskola igazgatója, az osztályfőnökök és a diákönkormányzatot segítő pedagógus tájékoztatja. A tájékoztatás formái:

- az iskola igazgatója minden tanévben legalább egyszer diákközgyűlésen és/vagy a diákönkormányzat ülésén;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon, osztályórákon;
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat ülésén.

A döntési folyamatokban való részvétel

A diákönkormányzat

Az 5–12. osztályokban tanulók számára saját iskolai életük alakításának fontos fóruma a diákönkormányzat, melyet pedagógusi segítséggel működtetünk. A diákönkormányzat alapvető szerepét abban látjuk, hogy segítsen megszervezni és kiteljesíteni a tanulók döntési folyamatokban való részvételét. Célunk, hogy diákjaink az önkormányzati tevékenység nyomán valóban az iskola polgáraivá váljanak.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzatot mindennemű kapcsolattartásban a diákönkormányzat elnöke vagy a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli. A diákönkormányzatot segítő pedagógus az iskola vezetőségének teljes jogú tagja.

A diákönkormányzat megbízható az iskolai élet tanórán kívüli programjainak szervezésével és lebonyolításával (pl. papírgyűjtés, tanulmányi munka /versenyek, vetélkedők, pályázatok stb./, iskolai felelősi rendszer, sportélet, szabadidős programok szervezése, tanulói tájékoztatás /iskolaújság stb./).

A tanulói véleményalkotás szinterei:

- az osztály éves munkatervéről annak összeállítása előtt az osztályfőnöknek kell kikérnie az osztály véleményét;

- az iskola éves munkatervéről annak összeállítása előtt az igazgatónak kell kikérnie a diákönkormányzat vezetőségének véleményét;
- a magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - az iskola SZMSZ-nak jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
 - a házirend elfogadása előtt;
- tanulóink kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőkkel, nevelőtestülettel, a szülői szervezettel;
- hétfő reggel, a „Nyitogató” információs lehetőség tanárok és diákok számára egyaránt;
- hétfőn az első osztályfőnöki óra (az ima után) a tanulói véleményalkotás fontos színterére;
- osztály szintű megbízás után a diákönkormányzat képviselői felvethetik a problémákat, javaslatokat (az 5–12. osztályokban) a diákönkormányzat ülésein, ezeket aztán az arra kijelöltek továbbítják az iskolavezetés felé;
- adott esetben mód van „osztály–igazgató” típusú megbeszélésekre.

2.8. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Tájékoztató a helyi vizsgákról

A kultúra számunkra egyaránt jelent ismereteket, érzelmi műveltséget, szociális érzékenységet és szolidaritást, viselkedéskultúrát, a humán, reál és informatikai ismeretek egyensúlyát. A kultúrát ugyanakkor élő, változó folyamatnak tartjuk, amelyet minden tantárgy képvisel, és amelyben tanár és diák egyaránt érdekeltek. Az így értelmezett egyenrangúság feltételezi a másik ember, a környezet méltóságának tiszteletben tartását.

- Célunk, hogy a diákok ne az érettségi szóbeli vizsgán kerüljenek először olyan szituációba, ahol tudásukról, ismereteikről szóban, összefüggően 10-15 percig beszélve kell számot adniuk.
- A helyi vizsgák követelményei alkalmazkodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, fokozatosan bővülnek.
- A vizsgák tanári bizottság előtt zajlanak tételhúzással, felkészülési idővel.
- A szerzett osztályzatot az év végi érdemjegy megállapításakor egyharmad arányban vesszük figyelembe az első és a második félév osztályzatai mellett.

Részletek a 4. sz. mellékletben.

2.9. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

Általános:

- Azoknak a diákoknak adjuk meg a felvételi kérelem lehetőségét, akik szülei és maguk is megismerik, elfogadják és támogatják iskolánk pedagógiai elveit, programját, házirendünket.
- Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
 - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
- A 2–8., 10–12. évfolyamokba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - 1-5 napig részt kell vennie egy osztály munkájában.
- A 2–8., 10–12. évfolyamokba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie **magyar nyelv és irodalomból, matematikából, idegen nyelvből.**
- Az igazgató a felvételnél szóló döntése előtt kikéri az érintett osztályfőnök, a tagozatvezető és az igazgatóhelyettes véleményét.
- A felvételi eljárást mind a másik iskolából jövő, mind a saját diákjaink tekintetében az **5. sz. melléklet** tartalmazza.
- A szülőknek nyilatkozniuk kell a nevelési tanácsadóval való kapcsolatáról.

2.10. Az elsősegélynyújtás oktatásának iskolai terve

„Időt kell szakítanod embertársaidra, tégy valamit másokért, ha még oly apróságot is — valamit, amiért fizetséget nem kapsz, csupán a kitüntető érzést, hogy megtehetted.”

(Albert Schweitzer)

Célkitűzések: A diákok

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják az egyes sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb segélynyújtási módokat;
- készség szinten sajátítsák el, mikor, és hogyan kell mentőt hívni.

Kompetenciák fejlesztése:

- probléma-felismerés;
- gyors és szakszerű cselekvés;
- embertársaink iránti érzékenység;
- bajba jutottakkal szembeni együttérzés.

Megvalósítás:

- biológia órák keretében minden tanuló számára.

Részletek az 6/A. és 6/B. sz. mellékletben.

3. Helyi tanterv

Iskolánk a KPSZTI helyi tantervi ajánlását fogadta el kisebb módosításokkal.

3.1. A „Katolikus helyi tanterv minta 2012” óraterve

(Ajánlás az EMMI kerettantervi tervezet alapján a katolikus iskolák számára.)

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Hittan (erkölcstan helyett)	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1	1	1+1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Dráma	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport + tánc	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25+1	25+1	25+1	27+1
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1

Óratervezés a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	3+1	3	3	3
Hittan (erkölcstan helyett)	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1	+1		
Vizuális kultúra	1+1	1+1	1+1	1+1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	+1
Testnevelés és sport + tánc	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	3	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28+1	28+1	31+1	31+1
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. Idegen nyelv	3+1	3+1	3	3
II. Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3+1
(Erkölcstan helyett) hittan	+2	+2	1+1	+2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Biológia – egészségtan		2	2	2
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1+1	1+1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek*	+1	+1	2+1	2+1
Informatika	1+1	1+1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport + tánc	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Fakultáció</i>			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	6	8
tagozat: művészeti, nyelvi, informatikai – külön csoportokban – egy időben	+1	+1		
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

*11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

(Figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét.)

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
- A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál (testnevelés, rajz, technika, művészetek) a tanulónak egyéb eszközökre is szükségük van, amelyeknek meghatározása a szakmai munkaközösségek kompetenciája.
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
- Iskolánk a tankönyvek, és a taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszi irányadónak:
 - A taneszköz legyen összhangban, a pedagógiai programban kifejtett pedagógiai alapelvekkel, értékekkel, célokkal, feladatokkal.
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - Legyen alkalmas differenciálásra, képességfejlesztésre.
 - Legyen alkalmas a problémamegoldó gondolkodás, kreativitás fejlesztésére.
 - Feleljen meg a gyermekek életkori sajátosságainak.
 - A taneszköz ösztönözze a sokoldalú kommunikációt
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál fontos szempont, hogy több tanéven keresztül használhatóak legyenek.
 - Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
 - A pedagógus- a minőség, típus és az ár megjelölése nélkül – olyan ruházati vagy más felszerelés beszerzésére kérheti a tanulót, amely nélkülözhetetlen az általa tartott tanórai foglalkozáson való részvételhez, illetve a tanított tantárgy elsajátításához, és amelyet a tanórai foglalkozáson egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmaznia kell.
 - Tagozatonként (alsó, felső, gimnázium) tantárgyanként egységes tankönyvet használunk.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk. Új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be – igazgatói engedéllyel.

- Iskolánk törekszik arra, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a támogatott és a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

3.4. A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény;
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. kormányrendelet;
- valamint az annak mellékletét képező Nemzeti alaptanterv;
- a kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet által képviselt jogszabályi háttér alapján

iskolánk az EMMI által készített kerettanterv alapján alkotta meg helyi tantervét, mely folyamattal szembeni alapelv a következő volt:

„A helyi tantervek iránti alapvető követelmény, hogy megfeleljenek annak a választott kerettantervnek, amely elkészítésük alapjául szolgál, továbbá az iskola arculatára jellemzően töltsék meg tanítási-tanulási tartalommal és tevékenységekkel a rendelkezésükre álló átlagosan 10%-os szabad időkeretet.”

Katolikus és művészeti iskolai jellegéből adódóan a rendelkezésre álló szabad időkeret felhasználása dominánsan nevelési oktatási körre irányul.

Közismereti tárgyak számára fenntartott szabad időkeret és a művészeti tárgyak időkerete iskolánk órakeret-táblázatában olvashatók. (Lásd fentebb!)

3.5. A mindennapos testnevelés megszervezése

A heti öt testnevelés órát az órarendbe beépítve, tanóráként kell megszervezni a tanulók részére. Az iskola a tanulók számára a mindennapos testnevelést, a 2012/13-as tanévben 4 kötelező délelőtti tanórán (melyből 1 néptáncoktatás) és 1 kötelező délutáni iskolai, illetve iskolán kívüli foglalkozáson szervezi meg. A kötelező délutáni sportfoglalkozás az alábbiak szerint kiváltható:

- kerettantervben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással (néptánc)
- iskolai sportkörben való sportolással (órarendben),
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel.

Ezekon a foglalkozásokon, amennyiben lehetőség van rá, az iskola más tanulója is jogosult részt venni.

3.6. Iskolánk kötelezően választható tantárgyai, tanórán kívüli foglalkozásai

3.6.1. Kötelezően választható tantárgyak

Iskolánk lehetőséget biztosít többlettudás elsajátítására a 9. és 10. évfolyamon abban a három kiemelt témakörben, amely az iskola sajátos arculatához kapcsolódik.

Ezek a témakörök:

- az idegen nyelv,
- a művészetek és
- az informatika.

Informatikából ez mindkét évfolyamon plusz 1 tanórát, idegen nyelvből és művészeti tárgyakból plusz 1 tanórát jelent. Ezekben az órákon lehetőségük van a diákoknak azt a többlettudást megszerezni, amellyel megalapozhatják a későbbi felkészülésüket az esetleges emelt szintű érettségi vizsgára. Ezek a tanórák **kötelezően választhatók**, tehát minden diáknak az egyik témakört választania kell. Az oktató pedagógus a vezetőség által kijelölt szaktanár. Az ilyen módon emelkedett óraszámú tananyag a Pedagógiai Program megfelelő fejezetében megtalálható.

3.6.2. Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozások területei: napközi, tanulószoba, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, sportkörök, énekkar, lelkigyakorlatok, zárándoklatok, kirándulások, erdei iskolák. A tanórán kívüli foglalkozásokon a szaktanár irányításával, önkéntes vállalással vesznek részt a tanulók.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenységek során:

- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbéli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.
- A lelkigyakorlatok, zárándoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

Tehetséggondozás

A szakkörök, érdeklődési körök a tehetséggondozás legfőbb eszközei. Szakköröket, érdeklődési köröket, önképző- irodalmi- művészeti-, színjátszó köröket tartunk, amelyek a kerettantervre, annak modul-elemeire éppúgy támaszkodnak, mint a mindennapi élet szükségleteire. Folyamatosan érvényesítjük az általunk a tehetséggondozás alapjának tartott négy alapelvet, melynek betartása biztosítja a komplexitást:

- az általános intelligencia, az általános intellektuális képességek, az általános műveltség fokozott fejlesztése,
- a felismert speciális képességek fokozott fejlesztése csoportos és egyéni, illetve differenciált foglalkozások megszervezésével,
- tehetséges tanulóink kreativitásának fejlesztése (többirányú, világos gondolkodás, hajlékonyság),
- folyamatos motiváció; elkötelezettség a feladataik, munkájuk, tanulásuk, kiválasztott tudományuk, keresztény értelmiségi pályájuk szerepeinek, feladatainak megoldása iránt.

A tehetséggondozás közvetlen formái az iskolában: szakkörök, versenyekre felkészítés, egyéni foglalkozás, emelt szintű képzés a gimnáziumban, nyári tehetséggondozó táborok, nyelvvizsgára való felkészítés.

A tehetséggondozást, képességek kibontakoztatását segítő egyéb eszközök: kiállítások szervezése a diákok munkáiból, szereplések, jutalmazás, önképzés segítése, honlapon megjelenítés, házi versenyek, külső szakkörök, együttműködés más iskolákkal, sportversenyeken részvétel, edzések, uniós programok, nemzetközi kapcsolatokban részvétel, művészeti képzések.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek

Az iskola a szaktanárok, az osztályfőnökök közreműködésével minden tanév november 1-jéig azonosítja a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Ezen tanulók vonatkozásában szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít az érintett pedagógus. A tanulók számára minden év elején tanulás-módszertani órákat tartunk – erre külön programot dolgoztunk ki.

A tanulószoba minden nap rendelkezésre áll a tanulóknak, ennek igénybevételére szülői kérés, illetve az osztályfőnök javaslata alapján kötelezzük, illetve buzdítjuk a tanulókat. A különböző tantárgyakból (általában matematika, magyar nyelvtan, angol nyelv) korrepetálásokat szervezünk – főként az alacsonyabb évfolyamoknál.

Természetjárás, kirándulások

Iskolánk nevelési gyakorlatához az elmúlt évtizedekben is hozzátartozott a rendszeres természetjárás és túrázás, a városlátogatások. Ezt a hagyományt részben osztálykeretekben, részben iskolai szinten igyekszünk folytatni. A kirándulások, természetjárás formái:

- téli és tavaszi szünetben több napos túra, sítúra
- osztálykirándulások, nyári túrák, táborozások

3.7. Iskolánk azon választható érettségi vizsgatárgyai, amelyekből a középiskola tanulójának közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja

3.7.1. Emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő tanórák (fakultációk)

Az iskola a 11. és 12. évfolyamon lehetőséget biztosít a diákok számára az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészüléshez fakultációs tanórák formájában. A tanuló minden olyan tantárgyat választhat, amelyből érettségi vizsgát lehet tenni, illetve az iskola helyi tantervében szerepel. A tantárgyak megtalálhatók a Pedagógiai Program adott fejezeteiben. A tanulónak ki kell választania – osztályfőnökénél jelentkezéssel – a kérdéses tanév előtti tanévben, de **legkésőbb május 15-ig** azt a két tantárgyat, amelyből fakultációs tanórára szeretne járni.

Az oktatási törvény 46.§(6)b pontja kimondja: „*A tanulónak joga különösen, hogy válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, továbbá pedagógusok közül...*”. Ekkor kell tehát a tanulónak azt is kiválasztania, hogyha több azonos szaktanár is tanítja az adott tantárgyat, kinél szeretne felkészülni a következő évben. Ettől eltérni csak kivételes esetben, a vezetőség hozzájárulásával lehet. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha a tanuló év közben szeretne az általa előző évben tervezett tantárgy helyett egy másik tantárgy felkészítő órájára járni.

A tanulónak a kiválasztást követő évben a két választott foglalkozásból **tantárgyankét heti 1-2 tanórára** kötelező járnia, hiszen a fakultációs óra tanórának minősül, minden egyéb szabályozásával együtt.

3.7.2. Közép - és emelt szintű érettségire való felkészítés rendje

Iskolánk helyi tantervében szereplő tantárgyak mindegyikéből felkészítünk középszintű érettségi vizsgára. Kiemelt feladataink közé tartozik, hogy az iskolánkban tanuló diákokat felkészítsük a továbbtanulásra. Ennek érdekében a 11. és 12. évfolyamon emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokat tartunk. Az emelt szintű érettségire előkészítő tantárgyainkról a 10. évfolyam II. félévében előzetesen felmérjük tanulóink szándékát. Ezt követően választhatják ki tanulóink, hogy az adott lehetőségek közül mely tárgyakat tanulják heti több, (maximum 2) órában, és ezekből az alapórával közös osztályzatokat is kapnak minden félévben. Magyar, történelem, idegen nyelv, matematika, biológia, földrajz, kémia, informatika, rajz és vizuális kultúra, művészettörténet tantárgyakból választhatnak emelt szintű képzést. Létszámtól (minimum 8 fő) és a fenntartó engedélyétől függően indítunk emelt szintű csoportot.

3.8. Az egyes érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsgán érvényes témakörei

Lásd a 7. számú mellékletet!

3.9. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése

3.9.1. Általános elvek

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első–negyedik évfolyamokon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonytságot tehetnek.

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik.
- Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
- Magyar nyelv, matematika tantárgyakból, illetve idegen nyelvből a tanulók hatodik és nyolcadik osztályban, történelem tantárgyból hetedik osztályban tesznek vizsgát. A gimnáziumban pedig kis érettségi vizsgával adnak számot tudásukról.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott (fejlődött-e vagy hanyatlott) az előző értékeléshez képest.

3.9.2. Tantárgyi értékelések

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szóveges értékelést alkalmazunk.
- A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL
- A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból **egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább** egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-33 %:	elégtelen (1)
34-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

Az itt meghatározott arányokat a szaktanár ettől eltérően is meghatározhatja.

3.9.3. A magatartás értékelése

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első–nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzni.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
- igazolatlan mulasztása nincs.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása;
- igazolatlan mulasztása nem lehet.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;

- igazolatlanul mulasztott legfeljebb 6 órát (1 nap);
- osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- 6-nál több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás értékelése az adott félévre vonatkozik.

3.9.4. A szorgalom értékelése

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első–nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

A második–nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;

- többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom értékelése az adott félévre vonatkozik.

3.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontás

Az igazgató javaslatára a fenntartó pedagógiaileg indokolt esetben engedélyezi (idegen nyelvek, művészeti tárgyak, testnevelés). Minimális létszám 8 fő.

3. 11. A nemzeti és etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Az iskolának fontos szerepe van abban, hogy az egyének merik-e és akarják-e vállalni nemzetiségüket, egészséges identitással rendelkeznek-e.

Iskolánk, katolikus jellegéből adódóan, feladatának tartja a hagyományok megismerését, megőrzését, ápolását és továbbadását.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére integrált oktatást biztosítunk. A tantárgyi keretek között megjelenő etnikai kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként jelennek meg, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt kerülnek tárgyalásra.

Feladatunk, hogy a nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók megtanulják:

- azokat a viselkedési formákat, szokásokat, amelyek a nemzetiségi kultúrában értéket képeznek,
- a hagyományok őrzését, ápolását, tiszteletét,
- a helyi hagyományokat, népszokásokat,
- az önelfogadást, legyen identitástudatuk.

Célunk a másik ember elfogadására, tiszteletben tartására, a toleranciára való nevelés. Ezek megvalósítására a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben nyílik lehetőségünk.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák,
- osztályfőnöki órák,
- néptánc (1–12. osztályig a tananyagba beépítve),
- kiállítások,
- táborok.

Ehhez kapcsolódik még a településünkön élő nemzeti, etnikai kisebbségek értékeinek megismerésére szolgáló programok szervezése, a helyi specialitások, az itt működő csoportok (pl. német nemzetiségi táncsoprot) megismerése/megismertetése.

3.12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban a korábbi évek gyakorlatának megfelelően a tanulók fizikai állapotát évente 1 alkalommal, tavasszal mérjük.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére és megtartására.

Intézményünkben a Dr. Mérey Ildikó által kidolgozott „Hungarofit” módszerrel mérjük a tanulók kondicionális képességeit, fizikai állapotát. A Hungarofit tesztrendszer a terhelhetőséggel, egészséggel összefüggő fittség, műszerek nélküli objektív mérésére szolgál. A mérési módszerrel az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeket mérjük:

- az aerob kapacitást, amely a kardiorespiratórikus rendszer állapotának legjobb mérőszáma,
- azon izomcsoportok erejét, erő-állóképességét, amelyeket a mindennapi tevékenységünk során a leggyakrabban használunk, és amelyek gyengesége például a tartási rendellenességek leggyakoribb okozói.

Az előzőekben jelzett képességeket a következő motorikus próbákkal mérjük:

- aerob kapacitás (állóképesség) – Cooper-teszttel,
- izomcsoportok ereje:
 - alsó végtag dinamikus erejének mérése – helyből távolugrással,
 - vállövi és karizmok erő-állóképességének mérése – fekvőtámaszban, karhajlítás és nyújtással,
 - hátizmok erő-állóképességének mérése – hason fekvésből törzsemelés és leengedéssel,
 - hasizmok erő-állóképességének mérése – hanyattfekvésből, felülés és visszahajlítással.

A motorikus próbák végrehajtásának részletes leírását és a mért adatok értékelési útmutatóját az Oktatási Minisztérium 2000-ben kiadott *Útmutató a tanulók fizikai állapotának méréséhez, minősítéséhez* című kiadványa tartalmazza.

3.13. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

3.13.1. Iskolánk egészségnevelési programja

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
 - a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a) A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
 - testnevelés órák;
 - az iskolai sportkör foglalkozásai;
 - tömegsport foglalkozások;
 - gyógytestnevelés.
- b) A tanítási órák keretében (szakórák és az osztályfőnöki órák keretében).
- c) Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - projektnap;
 - előadások;
 - vetélkedők;
 - szakkörök;
 - táborok.

Az egészségnevelési program segítői:

- *Iskolaorvos*: végzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket.

- *Védőnő*: segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, előadásokat tart.
- *Fogorvos*: évente végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban.
- *Családsegítő szolgálat vezetője*: a rászoruló családok segítséget kaphatnak tőle.
- *Gyermekvédelmi felelős*: a gyermekvédelmi feladatokat a fejlesztőpedagógus látja el.
- *Családi háttér*: a szülőket partnernek tekintjük a nevelésben, hiszen munkánk nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül.

3.13.2. Iskolánk környezeti nevelési programja

Alapelvek:

- a fenntartható fejlődés erősítése,
- környezetünk védelme,
- rendszerszemléletű környezetlátás,
- problémamegoldó szemlélet.

Pedagógiai célok:

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- rendszerszemléletre nevelés,
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása,
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- tolerancia és segítő életmód kialakítása,
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése,
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése,
- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése,
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése,
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése.

A környezeti nevelés szinterei

„Minden tudás csak akkor bír beccsel, ha cselekvésre képessé tesz.” (Eötvös József)

Alapvető célunk, hogy a diák a tanulási folyamat aktív résztvevője legyen, ennek során a tanár segítségével átélje a felfedezés, a megismerés és a tudás örömét.

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

A tantervek tartalmazzák az adott tantárgy környezeti nevelésének céljait és feladatait, vala-

mint a helyi környezeti értékek bemutatását.

Tanórán kívüli

- erdei iskola,
- tanulmányi kirándulások,
- vetélkedők, tanulmányi versenyek,
- táborok,
- akciók,
- témanap,
- papírgyűjtés,
- takarítás,
- virágosítás,
- kiállítások szervezése.

Módszerek:

- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek,
- az érzelmeken át hassanak,
- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz,
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak,
- együttműködésen alapuljanak,
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez.

Kiegészítés

Zsámbék és környéke természeti és társadalmi értékei

- Garancsi-tó (Tinnye)
- Bolha-hegy (Biatorbágy)
- Sasfészek-tó (Páty)
- Nyakas-hegy (Zsámbék)

- Szt. Ferenc kápolna (Angyalárok-part)
- Immaculata-szobor - barokk (Zichy-tér)
- Klasszicista lakóház a XIX. század I. feléből (Magyar u. 1.)
- Könyvtár és Nyugdíjas-otthon épülete - épült:1791-ben (Magyar u.2.)
- Barokk templom - épült 1749-53. (Magyar u. 13.)
- Templom és kolostorrom, volt premontrei apátság - XIII. század I. fele
- Klasszicista lakóház – XIX.század I. fele (Szabadság / Bicskei u. 1.)
- Szt. Vendel-ház (Szabadság / Bicskei út 13.)
- Török kút - XVI. század (Táncsics u.)
- Várkastély (Zichy-tér)

3.14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A pedagógiai alapvetésekben megfogalmazott nevelési cél, eszmény elérése érdekében iskolánk az alábbi részfeladatok harmonikus egységét kívánja megvalósítani:

- vallási nevelés,
- megfelelő szociális és tanulási környezet biztosítása.

Az esélyegyenlőség és az indulási hátrányok mérséklése alapvető kötelességünk. Törekszünk a gyerekek személyiségének minél alaposabb megismerésére és ennek alapján a tanítási módszerek differenciált alkalmazására.

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdő tanulóink a közösségi életbe való beilleszkedését rehabilitációs célú foglalkozások szervezésével segítjük.

Az indulási hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében elsősorban a tudás megszerzését és alkalmazását biztosító pedagógiai eljárások mellett szükséges az olvasási, számolási problémák: sajátos nevelési igények: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia gyors felismerése és prevenciója. Tanulási kudarcnak kitett tanulóink segítése helyes tanulási szokások kialakításával, tanuláshoz való pozitív viszony kiépítésével, a tanuláshoz szükséges alapképességek fejlesztésével, tanulási módszerek és technikák átadásával történik.

Iskolánk az alsó tagozaton napközi otthonos rendszerben működik, biztosítva a gyerekek igény szerinti ellátását, szerkezetileg és tartalmilag egységes pedagógiai hatásrendszer érvényesülését, a gyerekek tanulástechnikájának fejlesztését, az egészséges életmód, mentálhigiénés szokások ápolását és a kulturált pihenés szokásrendszerének alakítását.

Fontos színtere a társas kapcsolatok alakításának mind az egyén és a közösség, mind pedig a közösség és közösség között.

A felső tagozattól kezdve az igényeknek megfelelően tanulószobai foglalkozást szervezünk tanulóinknak, mely biztosítja a tanórákra való önálló felkészülést, illetve a nehézségekkel küszködőknek a segítséget. A felkészüléshez, a sokoldalú tájékozódáshoz, ismeretszerzéshez a könyvtár használata biztosít lehetőséget.

3.14.1. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

Társadalmunkban a családok egzisztenciális, szociális és emocionális háttere nagymértékben különbözik egymástól, ami jelentősen befolyásolja az iskolába kerülő gyerekek értelmi-érzelmi fejlettségi szintjét. A felzárkóztatás komplex pedagógiai tevékenység, melynek kitüntetett szerepe van a gyerekek közti esélyegyenlőtlenség megszüntetésében, mérséklésében.

A gyerekek tanulási karrierjét meghatározza, hogy milyenek az alapkompenciák kialakulá-

sát biztosító pszichikus funkciók. Iskolába kerülő gyerekeknél számolnunk kell bizonyos fejlődési egyenetlenségekkel, funkciózavarral, vagy funkció kieséssel, ezek korrekciója alapvető feladatunk.

A sikeres korrekció alapfeltétele a szűrés mind pedagógiai, mind pszichológiai szempontból, melynek eredményeként behatárolhatjuk a lemaradás okát, helyét, mértékét.

A fejlesztő foglalkozásokat a különböző tanulási nehézségekkel: SNI, beszédértés-beszédprodukció zavarai, érzékelés-észlelés és motoros problémák, figyelemkoncentrációs zavarok, szocializációs problémák stb. küszködő gyerekek számára szervezzük, melyek személyi feltételeit fejlesztőpedagógus foglalkoztatásával, tárgyi feltételeit fejlesztőszoza berendezésével és eszközpark kialakításával igyekszünk megteremteni.

A gyakorlati feltételekhez igazodva a csoportos korrekcióban a komplexitás elvét alkalmazzuk, a többirányú ráhatás a fejlődési súlypontokat célozza meg, melyek fejlesztése több területet is kedvezően befolyásol. Mindemellett megteremtjük a kiscsoportos vagy egyéni fejlesztés feltételeit is.

Az iskola óratervében meghatározott, fejlesztésre felhasználható órakeretében valósítjuk meg tanulóink felzárkóztatását, egyéni vagy kiscsoportos korrekcióját, melynek formái:

- tanórai csoportos komplex fejlesztés,
- tanórai differenciált foglalkozás,
- tanórán kívüli kiscsoportos fejlesztés,
- tanórán kívüli egyéni fejlesztés,
- tanórán kívüli kiscsoportos, vagy egyéni korrepetálás.

A megfelelő felzárkóztatási forma kiválasztása a szaktanár és az osztályfőnök közös kompetenciája, annak alkalmazása a szülő és a pedagógus közös felelőssége.

3.14.2. Tehetség és képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás értékóvó-értékfejlesztő tevékenység, melyben központi szerepe van a tanulásszervezési módoknak és az általunk felkínált tevékenységrendszernek.

A gyerekek szükségleteihez való igazodást a pedagógiai hatásrendszer differenciálásával és a tevékenységrepertoár sokszínűségével oldjuk meg, hogy lehetőség szerint bejárassuk gyerekeinkkel személyiségfejlődésüknek azt az útját, amely képességeik maximális kibontakozását biztosítja.

Célszerű a kiemelkedő képességű gyerekeket is csoportokba szervezni, melynek alapja az el-sajátítási szintek, illetve a kreativitás fejlettségi szintjei (pl. számítástechnika emeltszintű oktatási csoport, fakultációk).

Mindezen képességek potenciális lehetőségek, melyek megmutatkoznak, mint:

- általános intellektuális képesség,
- kreativitás,
- szociális, vezetői képesség,
- zenei, képzőművészeti képesség.

A tehetség-és képesség kibontakoztató tevékenységek megvalósításának szinterei:

- differenciált tanulásszervezési módok alkalmazásával, a kötelező óraszámában,
- csoportbontás és emelt óraszám a kötelezően választható órák terhére (illetve a fenntartó
- által biztosított keret terhére). (Ezek keretében hatékonyabb pedagógiai hatásrendszer érvényesül. Csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet /3–12. évfolyam/. A gimnáziumban nyelvi, informatikai és művészeti tagozat működik.)

Az emelt óraszám biztosítja az adott tantárgy színvonalasabb elsajátítását, eredményesebb, ha párosul a csoportbontás hatékonyságnövelő hatásával, ez az elv érvényesül az idegen nyelv oktatásában.

A választható tantárgyak (fakultáció) rendszere a tehetséggondozás hatékony módja a magasabb évfolyamokon.

A szakköri foglalkozások iskolánkban fontos szinterei a tehetséggondozásnak, melynek keretében a választható órakeret felhasználásával széles tevékenységrepertoárt biztosítunk, hogy érdeklődésük és képességeik alapján történjék a gyerekek csoportba szerveződése.

Az alsó tagozaton szakköreink komplex jellegűek, mely elv megfelel a gyermekek holisztikus világlátásának és annak a ténynek, hogy bizonyos adottságok más-más életkorban kerülnek felszínre.

Az ötödik évfolyamtól különülnek el a szakköri foglalkozások érdeklődési részterületekre, melyeknek képességfeltáró hatása eredményeként a későbbi képzési szakaszban „tematikus” szakkörök különülnek el. Fontos szerepet szánunk szakköreinknek a pályaorientációban.

Iskolánkban minden évfolyam számára tanulmányi és művészeti versenyt rendezünk, gyerekeinket igyekszünk regionális versenyeken is indítani. Ezek kiváló lehetőségek a motivált felkészülésre, ismeretek bővítésére, rendszerezésére, felkészültségük mérésére.

Rendezvényeken, ünnepélyeken való részvétel a produktív és a reprodukív képességek mellett kiváló lehetőség a szociális és vezetői képességek fejlesztésére (projektervek, akcióprogramok szervezése).

Táborok, erdei iskolai program, belföldi és külföldi kirándulások, tanulmányutak szervezése.

3.14.3. Intézkedési terv

A Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi programnak **alapvető célja** az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése. Ezen belül alapvető, hogy az intézmény biztosítsa a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, de helyezzen hangsúlyt az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során.

Mindezek érdekében **kiemelt figyelmet kell fordítani** arra, hogy érvényesüljön az intézményi gyakorlatban a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség:

- a beiratkozásnál, felvételinél,
- az tanításban, ismeretközvetítésben, vagyis az oktató–nevelő munka során,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- a tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaaorientációban,
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- valamint a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Célunk a halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása, a minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés és az integráció biztosítása.

3.14.4. Kötelezettségek és felelősség

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők, és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen az intézmény Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket, az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálását.

Az elfogadott programot az intézményben jól látható helyre ki kell helyezni, a tanévnyitó értekezleten annak tartalmát ismertetni kell.

Az intézmény gyermekvédelmi felelősének (illetve ha nincs gyermekvédelmi felelős az intézménynek az intézmény vezetője/helyettese) hatáskörébe tartozik a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálása, a program végrehajtásának nyomon követése.

A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal. Biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi programot és kötelezőként kövesse azt.

3.14. 5. Akcióterv

Fejlesztési célok:

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló ismerje el hivatalosan szociális helyzetét, illetve éljen a hatóságok és intézmények által számukra kínált lehetőségeivel.
- Az iskolán kívüli segítő programokban való részvétel fokozása.
- Az országos kompetenciamérés eredményeinek szinten tartása, illetve javítása.
- A felzárkóztató órák iránti igény erősítése.
- A továbbtanulási mutatók növelése szinten tartása a HH/HHH-s tanulóknál.
- Az oktatási feltételeket javító infrastruktúra fejlesztése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetének könnyítése alapítványi, anyagi támogatással.
- Az intézmény oktatástechnológiai eszközellátottságának javítása.
- Az intézmény akadálymentesítése.
- Családlátogatás.

3.15. A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek

3.15.1. Az iskolai jutalmazás

Az iskola jutalomban részesítheti azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

Az iskolai jutalmazás formái:

- a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
 - szaktanári dicséret,
 - napközis nevelői dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - igazgatói dicséret,
 - nevelőtestületi dicséret.
- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén dicséretben részesíthetők:
 - szaktárgyi teljesítményért,
 - példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért.
- c) Az egyes tanév végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és jutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

3.15.2. Az iskolai büntetés

Büntetésben lehet részesíteni azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló a kötelezéseit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

3.16. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek:

- Köszönés: Dicsértessék a Jézus Krisztus! – Mindörökké. Ámen.
- Egyenruha: Törekszünk arra, hogy az elkövetkező években mind hétköznapi, mind ünnepi egyenruhát viseljenek diákjaink.
- Lelkigyakorlat a gimnáziumban: év elején.
- Gimnáziumi (igény és lehetőség szerint nyolcadikos) diákjaink év elején 3 napos (csütörtök délutántól szombat délutánig) tanévkezdő lelkigyakorlaton vesznek részt.
- Osztályfőnök munkáját helyettes segíti.
- Tanulósobát szervezünk – gyengén tanuló diákjaink részére kötelező jelleggel.
- Fontosnak tartjuk diákjaink nemi identitásának keresztény szellemű erősítését. Ezt a Ciklus Show (felsőben) és a CSÉN (Családi Életre Nevelés) bevezetésével kívánjuk megvalósítani.

4. Mellékletek

1. sz. melléklet a 2.3. ponthoz (A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok)

Feladatok: a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel a következő területeken:

- táplálkozás (menza, büfé is),
- az alkohol, a kábítószer és a dohányzás káros hatásai a szervezetre,
- a családi és kortárskapcsolatok,
- a környezet védelme,
- az aktív életmód, a sport,
- a személyes higiénia,
- az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
- a szexuális fejlődés,
- a menza színvonalának folyamatos kontrollja,
- egyedi sajátosságok figyelembe vétele (allergia, érzékenység, diabetes...)
- testnevelés órák; a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása
- az iskolai sportkör és a tömegsport foglalkozásai.

2. sz. melléklet a 2.5. ponthoz (A pedagógusok helyi intézményi munkájának tartalma és feladatai)

A pedagógusok munkájának tartalma:

- A gyerekek nevelése és oktatása hosszú távú, a jövőnek szóló feladat. Ahhoz, hogy tanulóink harmonikus személyiségű, képzett és művelt, ugyanakkor önismerettel, önfegyelmekkel bíró, a szépre, jóra, szentre fogékony emberekké váljanak, a pedagógusoknak is hasonlóknak kell lenniük.
- A tanár személyiségének összhangban kell állnia az általa és az iskola által képviselt keresztény értékekkel.
- Fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. A szakterületén, a műveltségi anyag tartalmában és a tudásanyag átadásának metodikájában legyen magasan képzett.
- Elengedhetetlen a pedagógus számára a folyamatos önképzés, nyitottság a kultúra minden területe felé, mely szellemi és lelki feltöltődést biztosít a mindennapi munkája végzéséhez. Konfliktusainak kezelésében emberi módon járjon el.
- A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az elfogadás, az adás vágya és az empátia nélkül.
- A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít, ezért vállalt értékrendjében, magatartásában, viselkedéskultúrájában ennek folyamatosan tükröződnie kell.
- A pedagógus szavai és tettei mindig összhangban legyenek.
- Az iskolában olyan pedagógus taníthat, aki képviseli annak katolikus voltát és hitvallásos nevelést képvisel.

A pedagógusok feladatai:

Munkaköri kötelességei tartalmát a tanterv, a pedagógiai program, a munkaterv, a tantestületi határozatok és az igazgatói utasítások adják.

1. Munkaköri kötelességei közé tartozik különösen:

- a fogadóórák és a szülői értekezletek megtartása,
- a délelőtti fogadó és helyettesítő (H betűs) órákon a tanári szobában tartózkodás,
- a beiskolázás és a továbbtanulás lebonyolításában való segítség,
- adminisztrációs munkájának időben történő elvégzése,
- az osztálynaplók vezetése,
- a tanuló tudásának és munkájának reális és folyamatos értékelése a 3. és 4. pontok figyelembe vételével,
- a tanulók füzeteinek rendszeres ellenőrzése (félévente legalább egy/kettő jegy a füzet-re)

2. Oktató tevékenységét tanmenetben tervezi meg. (Tartalmazza az anyag elosztását, a használt tankönyvet, a dolgozatok számát.)

3. Az írásbeli dolgozatok eredményét két munkahéten (10 munkanapon) belül közli a tanulókkal. Amennyiben nem, az írásbeli dolgozat érvényét veszti.
4. Törekszik arra, hogy a tanulók elegendő számú feleletben számot adhassanak tudásukról. A feleleteket értékeli. Az írásbeli és szóbeli feleletek érdemjegyeit beírja a naplóba és az ellenőrzőbe. Félévenként heti óraszám + 1 érdemjegynek kell a naplóban szerepelnie.
5. Iskolai munkája megkezdése előtt legalább 15 perccel köteles megjelenni a kijelölt foglalkozási helyen.
6. Az ügyeleti szolgálatot, helyettesítést, ügyviteli munkát (osztálynapló, osztályozó napló, jegyek beírása, dolgozatok statisztikája stb.) az igazgató utasításai szerint végzi.
7. Ha munkáját váratlan ok miatt nem tudja elkezdni, legkésőbb a munka megkezdése előtt 15 perccel jelentse az igazgatónak és helyettesének. Minden más indokolt esetben legalább egy nappal előbb engedélyt kér az igazgatótól az óra elhagyására vagy elcserélésére, javaslatot tesz szakszerű helyettesítésre. Erre csak komoly ok miatt kerülhet sor.
8. Minden tanár kötelessége segíteni a tanítási órán kívüli tevékenység megszervezését, lebonyolítását, ellátni a tanulmányi versenyek ügyeletét.
9. Minden tanár pontosan és aktívan vegyen részt a tanári összejöveteleken, értekezleteken és minden egyéb iskolai rendezvényen.
10. Tanulói baleset esetén a tanár értesítse az igazgatót vagy a vezetőség ügyeletes tagját.
11. Készségesen működjön együtt az osztályfőnökkel, a vezetőséggel, a szülőkkel, valamint a nevelői és társadalmi szervezetekkel.
12. Működjen közre az alsó tagozat, a felső tagozat és a gimnázium munkájának és nevelési programjának összehangolásában.
13. Lelkiismeretesen vegyen részt a szakmai továbbképzéseken, lelkigyakorlatokon. Kötelessége és joga személyes adottságainak rendszeres fejlesztése (a folyamatos önképzés), amely hozzájárul a keresztyén pedagógus személyiségének kibontakoztatásához.
14. Kötelessége és joga az őszinte és igaz véleménynyilvánítás.
15. A harmonikus iskolai légkör az eredményes nevelői munka elengedhetetlen feltétele.
16. A tanulókat kulturált beszédstílusra és viselkedésre, valamint rendre és fegyelemre szoktassa és nevelje.
17. A tanár elsősorban életpéldájával (iskolai és iskolán kívüli magatartásával) nevel: hitre, becsületességre, szép magyar beszédre, stb. Életét a keresztyén hit, hivatástudat határozza meg.
18. A pedagógus az iskola épületében és annak 5 méteres körzetében nem dohányozhat, az iskolában alkoholt nem fogyaszthat.

3. sz. melléklet a 2.5. ponthoz (Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai)

Az osztályfőnöki munka tartalma

Az alsó tagozatban az osztálytanító látja el az osztályfőnöki feladatokat, az 5. évfolyamtól lép be rendszerünkbe a hagyományos értelemben vett osztályfőnöki funkció.

- Az osztályfőnök felelős a rábízott osztályban a tanulók személyiségfejlesztésével, a közösségfejlesztéssel összefüggő diagnosztikus méréseket elvégezni.
- Iskolánkban az osztályfőnök feladata az osztályban folyó nevelő munka koordinálása. Folyamatos a kapcsolattartás az osztályfőnök és a gyermekvédelmi felelős között.
- Ő szervezi az osztályközösség programjait, figyelemmel kíséri hiányzásait.
- Iskolánkban a tanítás előtt minden nap a „nyitogató”, keretében történik gyermekeink hitéleti magatartásának alakítása, lehetőség szerint az osztályfőnök vezetésével történik.
- Az osztályfőnök feladata a rendszeres kapcsolattartás a családokkal, az együttműködés, a közös értékrend, magatartási szokások közvetítése, megerősítése.
- Évenként egyszer adjon aktív lehetőséget a szülőkkel való találkozásra. Az új osztályfőnök látogassa meg a családokat, vagy ha ez akadályba ütközik, egyéb módon találkozzon velük.

Osztályfőnök-helyettesi rendszer:

Az igazgató a tagozatvezetőkkel együttműködve osztályfőnök-helyettest nevez ki.

- Az osztályfőnök távollétében minden tekintetben átveszi feladatkörét.
- Aktívan együttműködik az osztályt érintő tevékenységekben.

Az osztályfőnök feladatai:

Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki.

Feladata, hogy:

- Összehangolja az osztályban tanítók tevékenységét, alaposan megismerje tanítványai személyiségét, segítse önismeretük kialakulását, ösztönözze önnevelésüket, keresztény szellemben nevelje őket.
- Elkészíti, szervezi az osztály diákönkormányzatának megválasztását, velük együttműködve irányítja az osztály életét.
- Elvégzi az osztállyal kapcsolatos ügyviteli teendőket (osztálynapló, osztályozó napló, törzskönyv, bizonyítványok kitöltése, statisztikák elkészítése, osztályfőnöki jelentés).
- Figyel a képességeik alatt teljesítőkre, felderíti a hanyatlás okát (betegség, családi problémák stb.). Segít a nehézségek elviselésében.
- Gondoskodik arról, hogy az osztályterem ízléses, otthonos legyen. A tanulókat rendre, tisztaságra neveli.

- Jelen van (vagy helyettesítéséről gondoskodik) minden olyan rendezvényen, amelyen osztálya részt vesz.
- Segíti a tanulók pályaválasztását (önismeret, pályaismeret).

4. sz. melléklet a 2.8. ponthoz (A helvi vizsgákról)

	HELYI VIZSGÁK RENDJE
6. osztály	idegen nyelv – szóbeli magyar nyelv és irodalom – írásbeli
7. osztály	történelem – szóbeli
8. osztály	idegen nyelv – szóbeli magyar nyelv és irodalom – írásbeli matematika – írásbeli „ECDL start oklevél” megszerzésére van lehetőség
10. osztály	idegen nyelv – írásbeli és szóbeli magyar nyelv és irodalom – írásbeli és szóbeli
11. osztály	matematika – írásbeli történelem – írásbeli és szóbeli
12. osztály	informatika – ECDL-diploma megszerzésére van lehetőség

1. Idegen nyelv

6. osztály

Tanítványaink szóbeli vizsgát tesznek az első választott idegen nyelvből. Az életkori sajátosságokat figyelembe vevő párbeszéd, egyszerűbb, életükhöz közvetlenül kapcsolódó témákról szóló beszámoló alapján értékeljük beszédképességüket. Valamint olvasott szövegértésük mérésére kerül sor.

8. osztály

A 8. év végére a gyermekek az Egységes Európai Referencia Keretrendszer szerinti A1 szintet teljesítik. A tanulók szóbeli vizsgát tesznek, ahol a beszédképességet, illetve a hallott és az olvasott szöveg értését mérjük.

10. osztály

Ekkor a tanulók az A2 szintet teljesítik az Európai Referencia Keretrendszer szerint. A tanulók szóbeli és írásbeli vizsgát tesznek. A vizsgakövetelmény és értékelési rendszere megegyezik a középszintű érettségivel.

2. Informatika

8. osztály

Akkreditált vizsgaközpontban „ECDL start oklevél” megszerzésére van lehetőség.

A vizsga ismeretanyaga:

- a számítógépek kezelése,
- operációs rendszerek, szövegszerkesztő programok használata,
- az internet kezelése,
- prezentációs programok használata.

12. osztály

Tanulóink számára az ECDL-diploma megszerzése akkreditált vizsgaközpontokban biztosított.

Ismeretanyag:

- A táblázatkezelő és az adatbázis kezelő programok

3. Magyar nyelv és irodalom

6. osztály

A tanuló magyar nyelv és irodalom tantárgyból írásbeli vizsgát tesz. A vizsga anyaga a következő témakörökre épül:

- szófajtan, szóalaktan,
- szövegértés,
- fogalmazás.

8. osztály

Magyar nyelv és irodalomból írásbeli vizsgát tesz a tanuló, amelynek ismeretanyaga a következő:

- szövegértés,
- szófajtan,
- jelentéstan,
- mondattan,
- helyesírás.

10. osztály

A szóbeli és írásbeli vizsga szituációja megegyezik az érettségi vizsgahelyzettel, ahol a tanulók mind tartalmi, mind formai szempontból számot adnak felkészültségükről.

4. Matematika

8. osztály

A tanulók matematikából írásbeli vizsgát tesznek az általános iskolában tanult legfontosabb témakörökből.

11. osztály

Tanítványaink a középszintű érettségi vizsga minimum követelménye alapján összeállított feladatokat oldanak meg írásban.

A feladatok a következő témakörökből kerülnek ki:

- halmazok, logika,
- algebra és számelmélet,
- függvényismeret,
- geometria,
- trigonometria,
- kombinatorika, valószínűség-számítás,
- hatványgyök, logaritmus,
- koordináta-geometria.

5. Történelem

7. osztály

A tanulók a 7. osztály végén szóbeli vizsgát tesznek történelemből. A vizsga a tanulóknak a magyar történelem legmeghatározóbb személyeire és eseményeire vonatkozó ismereteit méri. A vizsga témakörei a 6. és 7. osztály tananyagát tartalmazzák. A vizsga bevezető része egy-egy tanult forrás felismerése és elemzése.

11. osztály

A vizsga az új érettségi követelményeknek megfelelően írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli vizsgák összeállítására az igazgató olyan tanárt nevez ki, aki nem tanít az illető osztályban. A középszintű érettségi vizsga értékelése alapján osztályozzuk tanulóink teljesítményét. A dolgozatra kapott osztályzat a naplóba a dolgozat megírásának idejével arányosan történik. Az év végi osztályzat megállapításánál – két jegy között állás esetén – döntő lehet.

5. sz. melléklet a 2.9. ponthoz (A felvételi eljárásról)

Gimnáziumi felvételi

1. Saját tanulók átvétele az általános iskola 8. osztályából a gimnáziumi tagozatra

a) tanulmányi kritériumok:

- a hetedik osztály év végi és nyolcadik osztály első félévi tanulmányi eredménye lehetőleg ne tartalmazzon közepesnél rosszabb érdemjegyet, a tanuló közismereti tárgyakból elért átlaga minimum 3,5 legyen,
- a nyolcadik osztály első félévében, novemberben tartandó belső vizsgákon magyar nyelv és irodalomból, illetve matematikából a tanuló legalább közepes osztályzatot szerezzen,
- választott tagozatos tárgyra vonatkozó követelmények: amennyiben nem indul nyelvi tagozat, a tanulókat nyelvi tudásuk szeptemberi felmérése alapján osztjuk be tudásszintjüknek megfelelően.

b) általános elvárások:

- a tanuló példás vagy jó magatartású és szorgalmú legyen.

Ezen kívül további tanulóknak is felajánljuk a felvételt iskolánkba, amennyiben az általános felvételi eljárás során a gimnáziumunkba más iskolákból pályázókhoz hasonlóan központi írásbeli és helyben szóbeli felvételi vizsgát tesz. Ebben az esetben felvételét az ott elérték alapján bíráljuk el.

2. A felvételi eljárás és pontszámítás más általános iskolákból jelentkezők esetén

a) **írásbeli** – kötelező központi írásbeli magyarból és matematikából

b) **szóbeli** – mely egy magyar nyelvű szöveg alapján folytatott beszélgetést, valamint a hiteléttel kapcsolatos kérdéseket tartalmaz

Pontszámítás:

írásbeli

max. 100 pont – a központi írásbeli alapján

hozott

max. 50 pont – a matematika, magyar, történelem, idegen nyelv és egy választott tantárgy 7. osztályos év végi és 8. osztályos félévi jegyeinek összege

szóbeli

max. 50 pont

max. összpontszám 200 pont

A felvételi eljárás során az azonos teljesítményt elérő tanulók közül a rangsor elkészítésénél előnyben részesítjük:

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót,
- azt a tanulót, akinek a lakóhelye, tartózkodási helye az iskola székhelyén található,
- saját diákjainkat,
- saját diákjaink testvéreit,
- hitüket élő keresztény családok gyermekeit.

6/A. sz. melléklet a 2.10. ponthoz (Az iskolai egészségnevelés)

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:

- testnevelés órák,
- játékok,
- az iskolai sportkör foglalkozásai,
- tömegsport-foglalkozások.

a) a **tanórában** szereplő tantárgyak tananyagai, megvalósulási szinterei:

Elméleti és gyakorlati: biológia, természetismeret, földrajz, környezetismeret, kémia, fizika, osztályfőnöki, dráma.

b) **Tanórán kívüli** megvalósítások:

évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók , valamint a gimnazisták számára.

c) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (pl. honvédelmi szakkör),
- sportesemények, vetélkedők, kirándulások, szabadidős rendezvények,
- takarítási, ültetési, iskolai környezet szembé tétele, projektnap a Föld Napján,
- napközis tanárok: helyes napirend, étkezési szokások erősítése,
- papírgyűjtés,
- DÖK-nap,
- sportnap,
- tanítási szünetekben és hétvégéken megszervezett fakultatív programok, kirándulások,
- nyári táborok, sítábor.

d) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évente legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

6/B. sz. melléklet a 2.10. ponthoz (A baleseti segítségnyújtás iskolai oktatása)

Tanterv – 8. osztály biológia

óra anyaga	fogalmak, folyamatok	koordináció
1. Sebek fajtái	horzsolás, vágott seb, sebellátás szabályai	biológia 8. A bőr felépítése és működése
2. Égési sérülések	első, másod és harmadfokú égés, sérülések ellátása	biológia 8. A bőr felépítése és működése
3. Mozgásszervek sérülései	rándulás – ficam, nyílt és zárttörés törések fajtái, ellátásuk	biológia 8. Az emberi mozgás szervrendszere

Tanterv – 11. osztály biológia

óra anyaga	fogalmak, folyamatok	koordináció
1. Utcai balesetek	helyszínbiztosítás, betegvizsgálat, az eszméletvesztés tünetei stabil oldalfekvés mentő értesítése	
2. Vérzések	a vérzések típusai, ellátásuk	biológia 11. Az ember keringési szervrendszere
3. Újraélesztés ABC-je	szívinfarktus tünetei szabad légutak vizsgálata, átjárható légutak biztosítása, keringés vizsgálata, cirkuláció biztosítása	biológia 11. Az ember keringési szervrendszere

Az érdeklődők számára szakköri foglalkozás.

7. sz. melléklet a 3.8. ponthoz (A középszintű érettségi vizsga témakörei)

BIOLÓGIA

1. Bevezetés a biológiába

1.1. A biológia tudománya

Vizsgálati szempontok

Vizsgáló módszerek

1.2. Az élet jellemzői

1.2.1. Az élő rendszerek

1.2.2. Szerveződési szintek

1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek

2.1.1. Elemek, ionok

2.1.2. Szervetlen molekulák

2.1.3. Lipidek

2.1.4. Szénhidrátok

2.1.5. Fehérjék

2.1.6. Nukleinsavak, nukleotidok

2.2. Az anyagcsere folyamatai

2.2.1. Felépítés és lebontás kapcsolata

2.2.2. Felépítő folyamatok

2.2.3. Lebontó folyamatok

2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

2.3.1. Elhatárolás

2.3.2. Mozgás – Hozzon példákat az állás, ostromos, csillós mozgásokra az emberi szervezetben.

2.3.3. Anyagcsere

2.3.4. Osztódás.

2.3.5. A sejtműködések vezérlése

3. Az egyed szerveződési szintje

3.1. Nem sejtes rendszerek

3.1.1. Vírusok

3.2. Önálló sejtek

3.2.1. Baktériumok

3.2.2. Egysejtű eukarióták

3.3. Többsejtűség

3.3.1. A gombák, növények, állatok elkülönülése

3.3.2. Sejtfonalak

3.3.3. Teleptest és álszövet

3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

3.4.1. A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából

3.4.2. Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából

3.4.3. A növények szövetei, szervei

Szövetek.

Gyökér, szár, levél

Virág, termés

3.4.4. Az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése

Szövetek

Szaporodás-egyedfejlődés

Viselkedés

4. Az emberi szervezet

4.1. Homeosztázis

4.2. Kültakaró

4.2.1. Bőr

4.2.2. Szabályozás

4.2.3. A bőr gondozása, védelme

4.3. A mozgás

4.3.1. Vázrendszer

4.3.2. Izomrendszer

4.3.3. Szabályozás

4.3.4. A mozgás és mozgási rendszer egészségtana

4.4. A táplálkozás

4.4.1. Táplálkozás

4.4.2. Emésztés

4.4.3. Felszívódás

4.4.4. Szabályozás

4.4.5. Táplálkozás egészségtana

Magyarázza, hogyan változnak az étrendi elvárások tevékenységtől, kortól, nemtől és állapottól (terhesség, szoptatás) függően. Ismertesse az ételkészítés- és ételtartósítás alapvető szabályait.

4.5. A légzés

4.5.1. Légcsere

4.5.2. Gázcsere

4.5.3. Hangképzés

4.5.4. Szabályozás

4.5.5. A légzés és a légzőrendszer egészségtana (elsőséglényújtás)

4.6. Az anyagszállítás

4.6.1. A testfolyadékok

4.6.2. A szöveti keringés

4.6.3. A szív és az erek

4.6.4. Szabályozás

4.6.5. A keringési rendszer egészségtana, elsőséglényújtás

4.7. A kiválasztás

4.7.1. A vizeletkiválasztó rendszer működése

4.7.2. Szabályozás

4.7.3. A kiválasztó szervrendszer egészségtana

4.8. A szabályozás

4.8.1. Idegrendszer

Információelméleti vonatkozások

Sejtszintű folyamatok

Szinapszis

Az idegrendszer általános jellemzése

Gerincvelő

Agy

Testérző rendszerek

Érzékelés

- Látás
- Hallás és egyensúlyérzés
- Kémiai érzékelés
- Testmozgató rendszerek
- Vegetatív érző és mozgató rendszerek
- 4.8.2. Az emberi magatartás biológiai-
pszichológiai alapjai
 - A magatartás elemei
 - Öröklött elemek
 - Tanult elemek
 - Emlékezés
 - A társas viselkedés alapjai
 - Pszichés fejlődés
- 4.8.3. Az idegrendszer egészségtana
 - Drogok
- 4.8.4. A hormonrendszer
 - Hormonális működések
 - Belső elválasztású mirigyek
 - A hormonrendszer egészségtana
- 4.8.5. Az immunrendszer
 - Vércsoportok
 - Az immunrendszer egészségtana
- 4.9. Szaporodás és egyedfejlődés**
 - 4.9.1. Szaporítószervek
 - 4.9.2. Egyedfejlődés
 - A szaporodás, fejlődés egészségtana
- 5. Egyed feletti szerveződési szintek**
 - 5.1. Populáció a populáció ökológiai és genetikai értelmezése
 - 5.1.1. Környezeti kölcsönhatások
 - 5.1.2. Kölcsönhatások
 - Viselkedésbeli kölcsönhatások
 - Ökológiai kölcsönhatások

- 5.2. Életközösségek (élőhely típusok)**
 - 5.2.1. Az életközösségek jellemzői.
 - 5.2.2. Hazai életközösségek
- 5.3. Bioszféra**
 - Globális folyamatok
- 5.4. Ökoszisztéma**
 - 5.4.1. Anyagforgalom
 - 5.4.2. Energiaáramlás
 - 5.4.3. Biológiai sokféleség
- 5.5. Környezet és természetvédelem**
 - Levegő
 - Víz
 - Energia, sugárzás
 - Talaj
 - Hulladék
- 6. Öröklődés, változékonyság, evolúció**
 - 6.1. Molekuláris genetika**
 - 6.1.1. Alapfogalmak
 - 6.1.2. Mutáció
 - 6.1.3. A génműködés szabályozása
 - 6.2. Mendeli genetika**
 - 6.2.1. Minőségi jellegek
 - 6.2.2. Mennyiségi jellegek
 - 6.3. Populációgenetika és evolúciós folyamatok**
 - 6.3.1. Ideális és reális populáció
 - 6.3.2. Adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok
 - 6.3.3. Biotechnológia
 - 6.3.4. Bioetika
 - 6.4. A bioszféra evolúciója**
 - 6.4.1. Prebiológiai evolúció
 - 6.4.2. Az ember evolúciója

ÉNEK-ZENE

1.1. Éneklés – Műelemzés – Zenetörténet – Zenefelismerés

1.1.1. Népzene

1.1.2. Műzene

Középkor

Reneszánsz

Barokk

Bécsi klasszika

Romantika

Századforduló

XX. századi és kortárs zene

2. Zeneelmélet

3. Dallamírás

FIZIKA

1. Mechanika

1.1. Newton törvényei

1.1.1. Newton I. törvénye

Kölcsönhatás
Mozgásállapot, -változás
Tehetetlenség, tömeg
Inerciarendszer

1.1.2. Newton II. törvénye

Erőhatás, erő, eredő erő támadáspont, hatásvonal
Lendület, lendületváltozás,
Lendület-megmaradás

1.1.3. Newton III. törvénye (erőlökés).

1.2. Pontszerű és merev test egyensúlya

Forgatónyomaték
Erőpár
Egyszerű gépek: Lejtő, emelő, csiga
Tömegközéppont

1.3. Mozgásfajták

Anyagi pont, merev test
Vonatköztartási rendszer
Pálya, út, elmozdulás
Helyvektor, elmozdulásvektor

1.3.1. Egyenes vonalú egyenletes mozgás

Sebesség, átlagsebesség
Mozgást befolyásoló tényezők: súrlódás, közegellen-
állás, súrlódási erő

1.3.2. Egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás

Egyenletesen változó mozgás átlagsebessége, pillan-
tnyi sebessége
Gyorsulás
Négyzetes úttörvény
Szabadesés, nehézségi gyorsulás

1.3.3. Összetett mozgások

Függőleges, vízszintes hajítás

1.3.4. Periodikus mozgások

1.3.4.1. Az egyenletes körmozgás

Periódusidő, fordulatszám
Kerületi sebesség
Szögelfordulás, szögsebesség
Centripetális gyorsulás
Centripetális erő

1.3.4.2. Mechanikai rezgések

Rezgőmozgás
Harmonikus rezgőmozgás
Kitérés, amplitúdó, fázis
Rezgésidő, frekvencia
Csillapított és csillapítatlan rezgések
Rezgő rendszer energiája
Szabadrezgés, kényszerrezgés
Rezonancia
Matematikai inga
Lengésidő

1.3.4.3. Mechanikai hullámok

Longitudinális, transzverzális hullám
Hullámhossz, terjedési sebesség, frekvencia
Visszaverődés, törés jelensége, törvényei
Beesési, visszaverődési, törési szög, törésmutató
Polarizáció
Interferencia
Elhajlás
Állóhullám, duzzadóhely, csomópont

Húrok
Hangforrás, hanghullámok
Hangerősség
Hangmagasság
Hangszín
Ultrahang, infrahang

1.4. Munka, energia

Munkavégzés, munka
Gyorsítási munka
Emelési munka
Súrlódási munka
Energia, energiaváltozás
Mechanikai energia:
Mozgási energia
Rugalmassági energia
Helyzeti energia
Energiamegmaradás törvénye
Konzervatív erők munkája
Teljesítmény
Hatásfok

1.5. A speciális relativitáselmélet elemei

Az éter fogalmának elvetése, fénysebesség.
Egyidejűség, idődilatació, hosszúságkontrakció
A tömeg, tömegnövekedés

2. Termikus kölcsönhatások

2.1. Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly

Egyensúlyi állapot
Hőmérséklet, nyomás, térfogat
Belső energia
Anyagmennyiség, mól
Avogadro törvénye

2.2. Hőtágulás

Szilárd anyag lineáris, térfogati hőtágulása
Folyadékok hőtágulása

2.3. Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjel- zői között)

Gay-Lussac I. és II. törvénye
Boyle-Mariotte
törvénye
Egyesített gáztörvény
Állapotegyenlet
Ideális gáz
Izobár, izochor, izoterm állapotváltozás

2.4. Az ideális gáz kinetikus modellje

Hőmozgás

2.5. Energiamegmaradás hőtani folyamatokban

2.5.1. Termikus, mechanikai kölcsönhatás
Hőmennyiség, munkavégzés
2.5.2. A termodinamika I. főtétele zárt rendszer
Belső energia
Adiabatikus állapotváltozás
2.5.3.
Körfolyamatok
Perpetuum mobile

2.6. Kalorimetria

Fajhő, mólhő, hőkapacitás
Gázok fajhői

2.7. Halmazállapot-változások

- 2.7.1. Olvadás, fagyás
 - Olvadáshő, olvadáspont
- 2.7.2. Párolgás, lecsapódás
 - Párolgáshő
 - Forrás, forráspont, forráshő
 - Szublimáció
 - Cseppfolyósíthatóság
 - Telített és telítetlen gőz
- 2.7.3. Jég, víz, gőz
 - A víz különleges fizikai tulajdonságai
 - A levegő páratartalma
 - Csapadékképződés

2.8. A termodinamika II. főtétele

- 2.8.1. Hőfolyamatok iránya
 - Rendezettség, rendezetlenség
 - Reverzibilis, irreverzibilis folyamatok
- 2.8.2. Hőerőgépek
 - Hatásfok
 - Másodfajú perpetuum mobile

3. Elektromos és mágneses kölcsönhatás

3.1. Elektromos mező

- 3.1.1. Elektrosztatikai alapjelenségek
 - Kétféle elektromos töltés
 - Vezetők és szigetelők
 - Elektroszkóp
 - Elektromos megosztás
 - Coulomb-törvény
 - A töltésmegmaradás törvénye
- 3.1.2. Az elektromos mező jellemzése
 - Térerősség
 - A szuperpozíció elve
 - Erővonalak, -fluxus
 - Alkalmazza az elektromos mező jellemzésére
 - Feszültség
 - Potenciál, ekvipotenciális felület Konzervatív mező
 - Homogén mező
 - Földpotenciál
- 3.1.3. Töltések mozgása elektromos mezőben
- 3.1.4. Töltés, térerősség, potenciál a vezetőkön
 - Töltések elhelyezkedése vezetőkön
 - Térerősség a vezetők belsejében és felületén
 - Csúcshatás
 - Az elektromos mező árnyékolása
 - Földelés
- 3.1.5.
 - Kondenzátorok
 - Kapacitás
 - Síkkondenzátor
 - Permittivitás
 - Feltöltött kondenzátor energiája

3.2. Egyenáram

- 3.2.1. Elektromos áramerősség
 - Feszültségforrás, áramforrás
 - Elektromotoros erő, belső feszültség, kapocsfeszültség
 - Áramerősség- és feszültségmérő műszerek
- 3.2.2. Ohmtörvénye
 - Ellenállás, belső ellenállás, külső ellenállás
 - Vezetők ellenállása, fajlagos ellenállás
 - Változtatható ellenállás
 - Az ellenállás hőmérsékletfüggése
 - Telepek soros, fogyasztók soros és párhuzamos kapcsolása

Az eredő ellenállás

Ismerje a soros és a párhuzamos kapcsolásra

- 3.2.3. Félvezetők
 - Félvezető eszközök
- 3.2.4. Az egyenáram hatásai, munkája és teljesítménye
 - Hő-, mágneses, vegyi hatás (→ 4.2)
 - Galvánelemek, akkumulátor

3.3. Az időben állandó mágneses mező

- 3.3.1. Mágneses alapjelenségek
 - A dipólus fogalma
 - Mágnesezhetőség
 - A Föld mágneses mezeje
 - Iránytű
- 3.3.2. A mágneses mező jellemzése
 - Indukcióvektor
 - Indukcióvonalak, indukciófluxus
- 3.3.3. Az áram mágneses mezeje
 - Hosszú egyenes vezető, áramhurok, egyenes tekercs mágneses mezeje
 - Homogén mágneses mező
 - Elektromágnes, vasmag
 - Mágneses permeabilitás
- 3.3.4. Mágneses erőhatások
 - A mágneses mező erőhatása áramjárta vezetőre
 - Két párhuzamos, hosszú egyenes vezető között ható erő
 - Lorentz-erő
 - Részecskegyorsító berendezés

3.4. Az időben változó mágneses mező

- 3.4.1. Az indukció alapjelensége
 - Mozgási indukció
 - Nyugalmi indukció
 - Faraday-féle indukciós törvény
 - Lenz törvénye
 - Kölcsönös indukció
 - Önindukció
 - Tekercs mágneses energiája
- 3.4.2. A váltakozó áram
 - A váltakozó áram fogalma
 - Generátor, motor, dinamó
 - Pillanatnyi, maximális és effektív feszültség és áramerősség
 - Váltakozó áramú ellenállások: ohmos, induktív és kapacitív ellenállás
 - Fáziskésés, fázissietés
- 3.4.3. A váltakozó áram teljesítménye és munkája
 - Hatásos teljesítmény
 - Látszólagos teljesítmény
 - Transzfórmátor

3.5. Elektromágneses hullámok

- 3.5.1. Az elektromágneses hullám fogalma
 - Terjedési sebessége vákuumban
 - Az elektromágneses hullámok spektruma: rádióhullámok, infravörös sugarak, fény, ultraibolya, röntgen- és gammasugarak
 - Párhuzamos rezgőkör zárt, nyitott
 - Thomson-képlet
 - Csatolt rezgések, rezonancia
 - Dipólus sugárzása, antenna, szabad elektromágneses hullámok

3.6. A fény mint elektromágneses hullám

- 3.6.1. Terjedési tulajdonságok
 - Fényforrás
 - Fénynyaláb, fénysugár

- Fénysebesség
- 3.6.2. Hullámjelenségek
 - A visszaverődés és törés törvényei - Snellius-Descartes törvény
 - Prizma, planparalel lemez
 - Abszolút és relatív törésmutató
 - Teljes visszaverődés, határszög (száloptika)
 - Diszperzió
 - Színképek
 - Homogén és összetett színek
 - Fényinterferencia, koherencia
 - Fénypolarizáció, polárszűrő
 - Fényelhajlás résen, rácson
 - Lézerfény
- 3.6.3. A geometriai fénytani leképezés
 - Az optikai kép fogalma (valódi, látszólagos)
 - Síktükör
 - Lapos gömbtükrök (homorú, domború)
 - Vékony lencsék (gyűjtő, szóró)
 - Fókusz távolság, dioptria
 - Léképezési törvény
 - Nagyítás
 - Egyszerű nagyító
 - Fényképezőgép, vetítő, mikroszkóp, távcső
- 3.6.4. A szem és a látás
 - Rövidlátás, távollátás
 - Szemüveg

4. Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás

4.1. Az anyag szerkezete

- Atom
- Molekula
- Ion
- Elem
- Avogadro-szám
- Relatív atomtömeg
- Atomi tömegegység

4.2. Az atom szerkezete

- Elektron
- Elemi töltés
- Elektronburok
- Rutherford-féle atommodell
- Atommag
- 4.2.1. A kvantumfizika elemei
 - Planck-formula
 - Foton (energiakvantum)
 - Fényelektromos jelenség
 - Kilépési munka
 - Fotocella (fényelem)
 - Vonalas színekép
 - Emissziós színekép
 - Abszorpciós színekép
 - Bohr-féle atommodell
 - Energiaszintek
 - Bohrposztulátumok
 - Alapállapot, gerjesztett állapot
 - Ionizációs energia
- 4.2.2. Részecske és hullámtermészet
 - A fény mint részecske
 - Tömeg-energia ekvivalencia
 - Az elektron hullámtermészete
 - de Broglie-hullámhossz
 - Heisenberg-féle határozatlansági reláció

- 4.2.3. Az elektronburok szerkezete
 - Fő- és mellékkvantumszám
 - Pauli-féle kizárási elv
 - Elektronhéj
 - Kvantummechanika i atommodell

4.3. Az atommagban lejátszódó jelenségek

4.3.1. Az atommag összetétele

- Proton
- Neutron
- Nukleon
- Rendszám
- Tömegszám
- Izotóp
- Erős (nukleáris) kölcsönhatás
- Magerő

- Tömeghiány
- Kötési energia
- Fajlagos kötési energia

4.3.2. Radioaktivitás

- Radioaktív bomlás
- α -, β -, γ -sugárzás
- Magreakció
- Felezési idő
- Bomlási törvény
- Aktivitás
- Mesterséges radioaktivitás
- Sugárzásmérő detektorok

4.3.3. Maghasadás

- Hasadási reakció
- Hasadási termék
- Lassítás
- Láncreakció
- Hasadási energia
- Szabályozott láncreakció
- Atomreaktor
- Atomerőmű
- Atomenergia
- Atombomba

4.3.4. Magfúzió

- A Nap energiája
- Hidrogénbomba

4.4. Sugárvédelem

- Sugárterhelés
- Háttérsugárzás
- Elnyelt sugárdózis
- Dózisegyenérték

4.5. Elemi részek

- Stabil és instabil részecske
- Neutrino
- Szétsugárzáspárkeltés

5. Gravitáció, csillagászat

5.1. A gravitációs mező

- Az általános tömegvonzás törvénye
- A bolygómozgás
- Kepler-törvényei
- Súly és súlytalanság
- Nehézségi erő
- Potenciális energia homogén gravitációs mezőben
- Kozmikus sebességek

5.2. Csillagászat

- Fényév
- Vizsgálati módszerek, eszközök
- Naprendszer

Hold
Üstökösök, meteoritok
A csillagok
A Tejútrendszer, galaxisok
Az Ósrobbanás elmélete
A táguló Univerzum
Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

6.1. A fizikatörténet fontosabb személyiségei

Arkhimédész,
Kopernikusz,
Kepler, Galilei,
Newton, Huygens,
Watt, Ohm, Joule,
Ampere, Faraday,
Jedlik Ányos,
Maxwell, Hertz,
Eötvös Loránd, J. J.
Thomson,
Rutherford, Curie-család,
Planck,
Heisenberg, Bohr,

Einstein, Szilárd
Leó, Teller Ede,
Wigner Jenő,
Gábor Dénes

6.2. Felfedezések, találmányok, elméletek

Geo- és heliocentrikus világgép
„Égi és földi mechanika egyesítése”
Távcső, mikroszkóp, vetítő
A fény természetének problémája
Gőzgép és alkalmazásai
Dinamó, generátor, elektromotor
Az elektromágnesség egységes elmélete
Belső égésű motorok
Az elektron felfedezésének története
Radioaktivitás, az atomenergia alkalmazása
Röntgensugárzás
Speciális relativitáselmélet
Kvantummechanika
Az űrhajózás történetének legfontosabb eredményei
Félvezetők
Lézer

FÖLDRAJZ

1. Térképi ismeretek

- 1.1. A térképi ábrázolás
A térképek jelrendszere
- 1.2. Térképi gyakorlatok
- 1.3. Az úrtérképezés

2. Kozmikus környezetünk

- 2.1. A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben
- 2.2. A Nap és kísérői
- 2.3. A Föld és mozgásai
Tengely körüli forgás
Időzóna
1 hosszúsági fok = 4 perc időkülönbség
Nap körüli keringés
- 2.4. Űrkutatás az emberiség szolgálatában

3. A geoszférák földrajza

- 3.1. A kőzetburok
 - 3.1.1. Földtörténet
 - 3.1.2. A Föld szerkezete és fizikai jellemzői
 - 3.1.3. A kőzetburok szerkezete
 - 3.1.4. A kőzetlemez- mozgások okai és következményei
A kőzetlemezek mozgásai
Magmatizmus és vulkánosság
A földrengés
 - 3.1.5. A hegységképződés
 - 3.1.6. A kőzetburok (litoszféra) építőkövei
 - 3.1.7. A Föld nagyszerkezeti egységei
Ösmasszívumok (ösföld)
Röghegységek
Gyűrthegységek
Síkságok
 - 3.1.8. A föld felszínformálódása
- 3.2. A levegőburok
 - 3.2.1. A légkör kialakulása, anyaga és szerkezete felmelegedése
 - 3.2.3. A légnomás és a szél
A szelek
Ciklon és anticiklon
Időjárási frontok
A szél felszínformáló tevékenysége
 - 3.2.4. Az általános légkörzés
Az általános légkörzés rendszere
A monszun szélrendszer
 - 3.2.5. Víz a légkörben
 - 3.2.6. Az időjárás és az éghajlat
- 3.3. A vízburok földrajza
 - 3.3.1. A vízburok kialakulása és tagolódása
 - 3.3.2. A világtenger
Az óceánok és a tengerek
A tengervíz fizikai és kémiai tulajdonságai
A tengervíz mozgásai
A világtenger társadalmi- gazdasági hasznosítása
 - 3.3.3. A felszíni vizek és felszínalakító hatásuk
A tavak
A folyóvizek
 - 3.3.4. A felszín alatti vizek
 - 3.3.5. A komplex vízgazdálkodás elemei
 - 3.3.6. A jég és felszínformáló munkája
Mutassa be ábra alapján a hóhatár magasságának
- 3.4. A talaj
- 3.5. A geoszférák kölcsönhatásai

4. A földrajzi övezetesség

- 4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
Szoláris éghajlati övezetek
Valódi éghajlati övezetek
- 4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség
- 4.3. A forró övezet
Egyenlítői öv
Átmeneti öv
Térítői öv
Monszun vidék
- 4.4. Mérsékelt övezet
 - 4.4.1. Melegmérsékelt öv
Mediterrán terület
Monszun terület
 - 4.4.2. Valódi mérsékelt öv
Óceáni terület
Mérsékelt szárazföldi terület
Szárazföldi terület
Szélsőségesen szárazföldi terület
 - 4.4.3. Hidegmérsékelt öv
- 4.5. A hideg övezet
Sarkköri öv
Sarkvidéki öv
- 4.6. A függőleges földrajzi övezetesség

5. A népesség- és településföldrajz

- 5.1. A népesség földrajzi jellemzői
A népesség számbeli alakulása, összetétele
A népesség területi eloszlása
- 5.2. A települések földrajzi jellemzői

6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe

- 6.1. A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai
A világgazdaság felépítése, ágazatai
A gazdasági fejlettség és területi különbségei
A világgazdaság működése és folyamatai
- 6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata
- 6.3. A világ élelmiszer- gazdaságának jellemzői és folyamatai
A mezőgazdaság és az élelmiszergazdaság kapcsolata
Növénytermesztés
Állattenyésztés
Erdőgazdálkodás, hal- és vadgazdálkodás
- 6.4. A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása
Energiagazdaság
- 6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése
Az infrastruktúra
A harmadik és a negyedik szektor
A működő tőke és a pénz világa

7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, ország csoportok és országok

- 7.1. A világgazdasági pólusok
- 7.2. A világgazdaság peremterületei
- 7.3. Egyedi szerepkörű ország csoportok és országok

8. Magyarország földrajza

- 8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
- 8.2. Magyarország természeti adottságai

Földtani adottságok

Hazánk éghajlata

Hazánk vízrajza

Hazánk élővilága és talajai

8.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői

Népesség- és település földrajzi jellemzők

Nemzetgazdaságunk

A gazdaság ágazatai, ágai

8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi- gazdasági képe

Az Alföld

A Kisalföld és a Nyugati-peremvidék (Alpokalja)

A Dunántúli-domb és

hegyvidék

Bizonyítsa éghajlati tematikus térképekkel az

óceáni és a mediterrán hatás érvényesülését.

Mutassa be példák alapján a nagytáj jellegzetes

településtípusait és azok összefüggését a

természeti adottságokkal.

A Dunántúli-középhegység

Az Északi középhegység

8.5. Hazánk nagyrégióinak (tervezési- statisztikai régióinak) természet és társadalom földrajzi képe

8.6. Magyarország környezeti állapota

9. Európa regionális földrajza

9.1. Európa általános természetföldrajzi képe

9.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe

9.3. Az Európai Unió földrajzi vonatkozásai

9.4. Észak-Európa

9.5. Nyugat-Európa

Egyesült Királyság

Franciaország

9.6. Dél-Európa

Olaszország

Spanyolország

Szerbia és Montenegró

Horvátország

9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet és társadalomföldrajzi képe

Németország

Lengyelország

Csehország

Ausztria

Szlovénia

Szlovákia

Románia

9.8. Kelet-Európa természet- és társadalomföldrajzi vonásai

Oroszország

Ukrajna

10. Európán kívüli földrészek földrajza

10.1. A kontinensek általános természet- és társadalom földrajzi képe

10.2. Ázsia

10.2.1. Általános földrajzi kép

10.2.2. Országai

Kína

Japán

India

10.2.3. Délkelet-Ázsia iparosodott és iparosodó országai

10.2.4. Nyugat-Ázsia, arab világ

10.3. Ausztrália és Óceánia

10.4. Afrika általános földrajzi képe

10.5. Amerika

10.5.1. Általános földrajzi képe

10.5.2. Országai

Amerikai Egyesült Államok

Mexikó

Brazília

11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

11.1. A geoszférák környezeti problémáinak kapcsolatai

11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei

A Föld eltartó képessége

Urbanizációs problémák

11.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem

A környezeti és a gazdasági problémák globalizálódása

Nemzetközi összefogás a környezetvédelemben

IDEGEN NYELV (angol, német)

1. Személyes vonatkozások, család

- a) A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai
- b) Családi élet, családi kapcsolatok
- c) A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- d) Személyes tervek

2. Ember és társadalom

- a) A másik ember külső és belső jellemzése
- b) Baráti kör
- c) A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- d) Női és férfi szerepek
- e) Ünnepek, családi ünnepek
- f) Öltözködés, divat
- g) Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- h) Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- a) Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- b) A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- c) A városi és vidéki élet összehasonlítása
- d) Növények és állatok a környezetünkben
- e) Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- f) Időjárás

4. Az iskola

- a) Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- b) Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- c) A nyelvtanulás, a nyelvtudás, szerepe, fontossága
- d) Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- a) Diákmunka, nyári munkavállalás
- b) Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

- a) Napirend, időbeosztás
- b) Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- c) Étkezési szokások a családban
- d) Ételek, kedvenc ételek
- e) Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- f) Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- g) Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- a) Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- b) Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- c) Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- d) Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- e) Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- a) A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- b) Nyaralás itthon, illetve külföldön
- c) Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- d) Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- a) Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- b) A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

INFORMATIKA

1. Információs társadalom

1.1. A kommunikáció

- 1.1.1. A kommunikáció általános modellje
- 1.1.2. Információs és kommunikációs technológiák és rendszerek
- 1.1.3. Számítógépes információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban
- 1.1.4. Közhasznú információs források

1.2. Információ és társadalom

- 1.2.1. Az informatika fejlődéstörténete
- 1.2.2. A modern információs társadalom jellemzői
- 1.2.3. Informatika és etika
- 1.2.4. Jogi ismeretek

2. Informatikai alapismeretek - hardver

2.1. Jelátalakítás és kódolás

- 2.1.1. Analóg és digitális jelek
- 2.1.2. Az adat és az adatmennyiség
- 2.1.3. Bináris számábrázolás
- 2.1.4. Bináris karakterábrázolás
- 2.1.5. Bináris kép- és színekódolás
- 2.1.6. Bináris hangkódolás

2.2. A számítógép felépítése

- 2.2.1. A Neumann-elvű számítógépek
- 2.2.2. A (személyi) számítógép részei és jellemzőik: Központi feldolgozó egység, memória, buszrendszer, interfészek (illesztő), ház, tápegység, alaplap
- 2.2.3. A perifériák típusai és főbb jellemzőik: bemeneti eszközök, kimeneti eszközök, bemeneti/kimeneti eszközök, háttértárak
- 2.2.4. A (személyi) számítógép részeinek összekapcsolása és üzembe helyezése
- 2.2.5. Hálózatok

3. Informatikai alapismeretek - szoftver

3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

- 3.1.1. Az operációs rendszerek (fajtai) részei és funkciói, az operációs rendszer felhasználói felülete
- 3.1.2. Könyvtárszerkezet, könyvtárak létrehozása, másolása, mozgatása, törlése, átnevezése
- 3.1.3. Állományok típusai, keresés a háttértárakon
- 3.1.4. Állománykezelés: létrehozás, törlés, visszaállítás, másolás, mozgatás, átnevezés, nyomtatás, megnyitás
- 3.1.5. Az adatkezelés eszközei: Tömörítés, kicsomagolás, archiválás, adatvédelem
- 3.1.6. A szoftver és a hardver karbantartó (segéd)programjai: víruskeresés és -irtás, víruspajzs, lemezkarbantartás
- 3.1.7. A hálózatok működésének alapelvei, hálózati be- és kijelentkezés, hozzáférési jogok, adatvédelem

4. Szövegszerkesztés

4.1. A szövegszerkesztő használata

- 4.1.1. A program indítása
- 4.1.2. A munkakörnyezet beállítása
- 4.1.3. A szövegszerkesztő menürendszere
- 4.1.4. Dokumentum megnyitása, mentése, nyomtatása

4.2. Szövegszerkesztési alapok

- 4.2.1. Szövegbevitel, szövegjavítás
- 4.2.2. Karakterformázás
- 4.2.3. Bekezdésformázás
- 4.2.4. Felsorolás, számozás
- 4.2.5. Tabulátorok használata
- 4.2.6. Oldalformázás

4.3. Szövegjavítási funkciók

- 4.3.1. Keresés és csere
- 4.3.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés
- 4.3.3. Helyesírás ellenőrzés, szinonima szótár, elválasztás

4.4. Táblázatok, grafikák a szövegben

- 4.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel, sorba rendezés
- 4.4.2. Körlevélkészítés
- 4.4.3. Táblázatok, grafikák, szimbólumok és más objektumok beillesztése a szövegbe, valamint formázásuk

5. Táblázatkezelés

5.1. A táblázatkezelő használata

- 5.1.1. A program indítása
- 5.1.2. A munkakörnyezet beállítása
- 5.1.3. A táblázatkezelő menürendszere
- 5.1.4. A táblázat megnyitása, mentése, nyomtatása

5.2. A táblázatok felépítése

- 5.2.1. Cella, oszlop, sor, aktív cella, tartomány, munkalap

5.3. Adatok a táblázatokban

- 5.3.1. Adattípusok
- 5.3.2. Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás
- 5.3.3. A cellahivatkozások használata
- 5.3.4. Képletek szerkesztése: konstans, hivatkozás, függvény

5.4. Táblázatformázás

- 5.4.1. Sorok, oszlopok, tartományok kijelölése
- 5.4.2. Karakter-, cella- és tartományformázások
- 5.4.3. Cellák és tartományok másolása

5.5. Táblázatok, szövegek, diagramok

- 5.5.1. Egyszerű táblázat készítése
- 5.5.2. Formázási lehetőségek
- 5.5.3. Diagramtípus kiválasztása, diagramok szerkesztése

5.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel

- 5.6.1. Tantárgyi feladatok megoldása
- 5.6.2. A mindennapi életben előforduló problémák

6. Adatbázis-kezelés

6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

6.1.1. Az adatbázis fogalma, típusai, adattábla, rekord, mező, kulcs

6.2. Az adatbázis-kezelő program interaktív használata

6.2.1. Adattípusok

6.2.2. Adatbevitel, adatok módosítása, törlése

6.2.3. Adatbázisok létrehozása, karbantartása

6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek

6.3.1. Lekérdezések, függvények használata

6.3.2. Keresés, válogatás, szűrés, rendezés

6.3.3. Összesítés

6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok

6.4.1. Űrlapok használata

6.4.2. Jelentések használata

7. Információs hálózati szolgáltatások

7.1. Kommunikáció az Interneten

7.1.1. Elektronikus levelezési rendszer használata

7.1.2. Állományok átvitele

7.1.3. WWW

7.1.4. keresőrendszerek

7.1.5. Távoli adatbázisok használata

7.2. Web-lap készítés

7.2.1. Hálózati dokumentumok szerkezete

7.2.2. Web-lap készítése Webszerkesztővel

7.2.3. Formázási lehetőségek

8. Prezentáció és grafika

8.1. Prezentáció (bemutató)

8.1.1. A program indítása.

8.1.2. A munkakörnyezet beállítása

8.1.3. A program menürendszere

8.1.4. Prezentációs anyag elkészítése (szöveg, táblázat, rajz, diagram, grafika, fotó, hang, animáció, diaminta ...) és formázása

8.2. Grafika

8.2.1. A program indítása

8.2.2. A munkakörnyezet beállítása

8.2.3. A program menürendszere

8.2.4. Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása

8.2.5. Képek beillesztése, formázása

9. Könyvtárhasználat

9.1. Könyvtárak

9.1.1. A könyvtár fogalma, típusai

9.1.2. Eligazodás a könyvtárban: olvasóterem, szabadpolcos rendszer, multimédia övezet

9.1.3. A helyben használható és a kölcsönözhető könyvtári állomány

9.1.4. A könyvtári szolgáltatások

9.2. Dokumentumok

9.2.1. Nyomtatott dokumentumok

9.2.2. Nem nyomtatott dokumentumok, illetve adathordozók (kazetta, diakép, film, CD, mágneslemez, DVD)

9.3. Tájékoztató eszközök

9.3.1. Katalógusok

9.3.2. Adatbázisok

9.3.3. Közhasznú információs források (pl. telefonkönyv, menetrend, térkép)

10. Algoritmizálás; adatmodellezés, programozási ismeretek (csak emelt szinten)

10.1. Elemi és összetett adatok, állomány-szervezés, relációs adatstruktúrák

10.1.1. Egész és valós számok, logikai értékek, karakterek

10.1.2. Szöveg, sorozat, tömb, rekord, halmaz

10.1.3. Állományok

10.2. Elemi algoritmusok típusfeladatokra

10.2.1. Összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás, kiválogatás, elemi rendezések

10.3. Rekurzio

10.3.1. Rekurzio a feladatok és az algoritmusok világában

10.4. A programkészítés mint termék-előállítási folyamat

10.4.1. A programkészítés lépései: feladatmeghatározás, tervezés, kódolás, tesztelés, hibakeresés, hatékonyság- és minőségvizsgálat, dokumentálás

10.5. Számítógép a matematikában, a természet- és társadalomtudományi tantárgyakban

10.5.1. Matematikai feladatok, egyszerű természettudományos szimulációs problémák, a középiskolai tantárgyakkal kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása

KATOLIKUS HITTAN

I. Biblia

ÓSZÖVETSÉG

1. Az Ószövetségi üdvtörténet a kezdetektől a próféták aranykoráig

Östörténet: a teremtés, Isten elgondolása a teremtett világról és az emberről; a bűnbeesés, a bűn következményei; az ősatyák istenélménye, meghívása, a nekik adott ígéret, a velük kötött szövetség.

Mózes és a mózesi szövetség.

A Dávidnak tett messiási ígéret.

2. Ószövetségi üdvtörténet a próféták aranykorától a hellenista korig

Illés, Amosz és Ozeás próféta. Izajás, a második Izajás, a harmadik Izajás.

Jeremiás próféta.

Ezékiel próféta.

Dániel próféta.

Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek

Az ószövetségi üdvtörténet fogalma, az ószövetségi kánon, irodalmi műfajok az Ószövetségben, az Ószövetség szövegtanú és fordításai, a prófétafogalom és a prófétai irodalom jellemzése, a bölcsességi és a lírai irodalom, a zsoltárok fogalma és műfaja.

ÚJSZÖVETSÉG

3. Krisztus misztériuma az evangéliumok alapján

A gyermekérettörténetek értelmezése, Jézus tanítása, Jézus tettei (csodák), Jézus halála és feltámadása, a Szentlélek eljövetele.

4. Az apostolok kora az Újszövetség fényében

Az ősegyház élete, a misszió, az első apostoli zsinat.

Péter apostol tanítása az Ap.Csel. és a Péter-levelek alapján. Pál apostol megtérése és missziós útjai.

János és Jakab apostol tanítása a levelekben.

Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek

Az Újszövetségi üdvtörténet fogalma, az újszövetségi kánon, irodalmi műfajok az újszövetségi Szentírásban, újszövetségi szövegtanú és fordítások. Az evangéliumok keletkezéstörténete.

Az Ap.Csel. keletkezéstörténete és műfajai.

Péter apostol leveleinek keletkezéstörténete.

Jakab és János apostol leveleinek keletkezéstörténete.

II. Egyháztörténelem

5. Az egyház ókora és középkora Az egyház történelmének kezdete, a keresztényüldözés kora.

Egyetemes zsinatok az ókorban.

A szerzetesség kialakulása a remetéktől Assiszi Szent Ferencig.

A keleti (ortodox) egyház története.

Szent István és az Árpád-házi szentek Jézus evangéliumának szolgálatában.

Az egyház történelme mint üdvtörténet.

Az egyházi állam fogalma.

Egy egyházatya és/vagy az egyházmegye védőszentje életének és művének bemutatása.

Két ó- vagy középkori pápa bemutatása.

6. Az egyház újkora és legújabb kora

A reformáció értékeiben és negatívumaiban rejlő isteni üzenet: forradalom helyett belső megújulás.

A Trentói Zsinat a megújulás szolgálatában.

Jézus örömhírének hiteles hordozói (néhány kiemelkedő jelentőségi szent életútjának és művének bemutatása).

Az egyház története a felvilágosodás korától az I. Vatikáni Zsinatig.

A keleti (görög katolikus) rítus jellemzői.

Korunk kihívásai és a II. Vatikáni Zsinat.

A 20. század egy nagy pápájának bemutatása

Az ökumenizmus törekvései a 20. században az ökumenizmusról szóló zsinati nyilatkozat alapján.

III. Dogmatika

7. Ünnepeink liturgiája és dogmatikája (Krisztus megváltó tevékenysége, Mariológia) (A görög szertartású tanulók saját liturgikus hagyományuk alapján mutatják be a dogmatikai tanítást.)

A teremtés, a bűnbeesés és az ígéret dogmatikája - az Advent liturgiája.

A megtestesülés dogmatikája (Karácsony).

A megváltás és a halálón túli lét dogmatikája (Húsvéti ünnepkör).

A Szentlélekről szóló dogmatikai tanítás (Pünkösöd).

Az üdvtörténet, a misztérium, a liturgia és a misztériumokat értelmező dogmatika fogalma.

A Mária-dogmák krisztológiai mondanivalója.
A Lélek ajándékai - a karizmák.

8. Az Eukarisztia és a szentségek

A szentmise liturgiája mint az üdvtörténet valamennyi misztériumának emlékezete és megjelenítője.
A szentség fogalma. A kegyelem fogalma.
A keresztség és a bérmálás szentségének liturgiája és dogmatikája.
A kiengesztelődés és a betegek kenetének liturgiája és dogmatikája.
A házasság és a papi rend szentségének liturgiája és dogmatikája.
A legfontosabb liturgikus jelképek.
A szentek tiszteletének dogmatikája.
A szentelmények liturgiája és dogmatikája.
Az imádság dogmatikája.
A szentmisén kívüli igeliturgia dogmatikája.

IV. A keresztény erkölcsi élet

9. Az ember erkölcsi lény

Az ószövetségi ember üdvtapasztalata saját erkölcsi mivoltáról.
Jézus tanítása az ember erkölcsi mivoltáról és feladatáról.
Az ember erkölcsi mivolta az egyház tanításában.
A törvény az ószövetségi üdvtörténetben.
A Jézusban beteljesedett ószövetségi törvény.
Az üdvtörténeti erkölcsstan fogalma.
A törvény fogalma és fajtái az erkölcssteológiában.
A teológiai erények.

10. Az erkölcsi halál és az erkölcsi feltámadás

A bűn és következménye az ó- és újszövetségi Szentírás alapján.
A bűn következménye az egyház teológiai tanításában.
Az erkölcsi feltámadás reménye az Ószövetségben, ténye és alapja az Újszövetségben.
Az erkölcsi feltámadás az egyház tanításában és gyakorlatában.
A születéssel kapcsolatos erkölcsi problémák.
A szexualitással kapcsolatos erkölcsi problémák.
A házassággal kapcsolatos erkölcsi problémák.
A halállal kapcsolatos erkölcsi problémák.

V. Vallás - világvallások

11. A vallás és a Krisztusesemény bizonyossága

A vallás fogalma és lehetősége a katolikus egyház önértelmezésében.
A kereszténység előtti keleti vallások: hinduizmus, buddhizmus.
A kinyilatkoztatásból merítő vallások: zsidó vallás, iszlám.
Jézus történetisége pogány és zsidó források alapján.
Jézus feltámadásának igazolhatósága.
A vallásfilozófia fogalma.
Az üdvtörténet apológiájának fogalma.
Isten létének bölcséleti bizonyítása.
A vallásszabadságról szóló zsinati nyilatkozat ismertetése.
A nem keresztény vallásokról szóló zsinati nyilatkozat ismertetése.
Mai vallási áramlatok.

12. Az egyház és a kinyilatkoztatás

Az egyház jézusi eredetének ténye és szükséges volta az újszövetségi iratok alapján.
Az egyház négy ismertetőjegye (egy, szent, katolikus és apostoli) és szükséges volta.
Az egyház fogalma a katolikus egyház önértelmezése alapján.
Az egyház ószövetségi gyökerei.
Az egyház és a pápa tévedhetetlenségének fogalma.
A kinyilatkoztatás és a sugalmazás fogalma.
A hit és a cselekvés összefüggése.
A hit mint ésszerű engedelmesség.

KÉMIA

1. Általános kémia

1.1. Atomszerkezet

- Atom
- Elektronszerkezet
- A periódusos rendszer
- Az atomok mérete
- Az ionok
- Elektronegativitás

1.2. Kémiai kötések

- Elsőrendű kémiai kötések
- Másodrendű kémiai kötések

1.3. Molekulák, összetett ionok

- Molekula
- A kovalens kötés
- A molekulák térszerkezete
- Összetett ionok

1.4. Anyagi halmazok

- Anyagi halmaz
- Állapotjelzők
- Halmazállapotok, halmazállapot-változások
- 1.4.1. Egykomponensű anyagi rendszerek
- 1.4.1.1. Kristályrácsok
 - Ionrácsos kristályok
 - Atomrácsos kristályok
 - Fémrácsos kristályok
 - Molekularácsos kristályok
- 1.4.1.2. Átmenet a kötés- és rácstípusok között
- 1.4.2. Többkomponensű rendszerek
- 1.4.2.1. Csoportosítás
- 1.4.2.2. Diszperz rendszerek
- 1.4.2.3. Kolloid rendszerek
- 1.4.2.4. Homogén rendszerek
- Oldatok

1.5. Kémiai átalakulások

- Kémiai reakció
- Képlet
- Kémiai egyenlet
- 1.5.1. Termokémia
- 1.5.1.1. A folyamatok energiaviszonyai
- 1.5.1.2. Reakcióhő
- 1.5.2. Reakciókinetika
- 1.5.2.1. Reakciósebesség
- 1.5.2.2. Katalízis
- 1.5.3. Egyensúly
- 1.5.3.1. Megfordítható reakciók
- 1.5.3.2. Egyensúly
- 1.5.4. A kémiai reakciók típusai
- 1.5.4.1. Savbázis reakciók
 - A vizes oldatok kémhatása
 - Sav-bázis indikátorok
 - Közömbösítés
 - Sók hidrolízise
- 1.5.4.2. Elektronátmenettel járó reakciók

- 1.5.4.3. Egyéb, vizes oldatban végbemenő kémiai reakciók
- 1.5.4.4. Egyéb reakciók
- 1.5.5. Elektrokémia
- 1.5.5.1. Galvánelem
- 1.5.5.2. Elektrolízis
- 1.5.5.3. Az elektrolízis mennyiségi viszonyai

2. Szervetlen kémia

2.1. Hidrogén

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok
- Előfordulás, előállítás, felhasználás

2.2. Nemesgázok

- Anyagszerkezet
- Tulajdonságok

2.3. Halogénelemek és vegyületeik

- 2.3.1. Halogénelemek
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Felhasználás, előfordulás
 - Élettani hatás
- 2.3.2. Halogénvegyületek
 - Csoportosítás
 - 2.3.2.1. Hidrogénhalogenidek (HF, HCl, HBr, HI)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - 2.3.2.2. Kősó (NaCl)
 - Halmazszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, felhasználás
 - 2.3.2.3. Ezüsthalogenidek (AgCl, AgBr, AgI)
 - Tulajdonságok
 - Felhasználás
 - 2.3.2.4. Hypo (NaOCl-oldat)

2.4. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik

- Az oxigéncsoport elemei (O, S, Se, Te)
- 2.4.1. Oxigén
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás
 - Élettani szerep
 - Előállítás, keletkezés (O₂)
 - Felhasználás, előállítás
- 2.4.2. Oxigénvegyületek
 - Csoportosítás
 - 2.4.2.1. Dihidrogénperoxid (H₂O₂)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - 2.4.2.2. Oxidok

- Csoportosításuk
 - Víz (H₂O)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságai
 - Természetes vizek
 - Vízkeménység
 - Élettani szerep
 - Fontosabb fémoxidok
 - 2.4.2.3. Hidroxidok
 - Fontosabb fémhidroxidok
 - 2.4.3. Kén
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - 2.4.4. A kén vegyületei
 - 2.4.4.1. Dihidrogén-szulfid, kénhidrogén (H₂S)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Élettani hatása
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - Sói
 - 2.4.4.2. Kéndioxid (SO₂)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előállítás
 - Felhasználás
 - Környezetszennyező hatás
 - 2.4.4.3. Kéntrioxid (SO₃)
 - 2.4.4.4. Kénssav (H₂SO₃) és sói
 - Tulajdonságok
 - 2.4.4.5. Kénsav (H₂SO₄)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Ipari előállítás
 - Felhasználás
 - Sói
 - Fontosabb szulfátok
 - 2.4.4.6. Nátriumtioszulfát (fixírsó, (Na₂S₂O₃))
- ### 2.5. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
- 2.5.1. Nitrogén
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, előállítás, felhasználás
 - 2.5.2. Nitrogénvegyületek
 - 2.5.2.1. Ammónia (NH₃)
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás
 - Előállítás
 - Felhasználás
 - Sói
 - 2.5.2.2. Nitrogén-oxidok
 - Nitrogénmonoxid (NO)
 - Tulajdonságok, előállítása, élettani hatás
 - Tulajdonságok, élettani hatás
 - Előállítás
 - 2.5.2.3. Salétromossav (HNO₂)
 - Sói

2.5.2.4. Salétromsav (HNO ₃)	Tulajdonságok	Az izoméria típusai
Anyagszerkezet	Előfordulás	Homológ sor
Tulajdonságok	Felhasználás	Funkciós csoport
Előállítás	Az üveg	A szerves vegyületek csoportosítása
Felhasználás	2.6.4.2. Szilikonok	Tulajdonságok
Sói	Szerkezet	Reakciótípusok
Fontosabb nitrátok	Gyakorlati jelentőség	
2.5.3. Foszfor	2.7. Fémek	3.2. Szénhidrogének
Anyagszerkezet	Tulajdonságok	3.2.1. Alkánok, cikloalkánok (Paraffinok, cikloparaffinok)
Tulajdonságok	Ötvözetek	Alkán, cikloalkán (paraffin, cikloparaffin)
Élettani hatás	Előállítás	Nevezéktan
Felhasználás, előfordulás, előállítás	Korrózió	Izoméria
2.5.4. Foszforvegyületek	2.7.1. Az s-mező fémek	Anyagszerkezet
2.5.4.1. Difoszforpentaoxid (P ₂ O ₅)	Anyagszerkezet	Tulajdonságok
Tulajdonságok	Tulajdonságok	Kémiai reakciók
2.5.4.2. Foszforsav (ortofoszforsav (H ₃ PO ₄))	Előfordulás	Előfordulás
Anyagszerkezet Értse a molekulaszervezetét.	Előállítás	Felhasználás
Tulajdonságok	Ionjaik	3.2.2. Alkének (olefinek)
Élettani hatás, felhasználás	Élettani hatás	Alkén (olefin)
Sói	2.7.2. A p-mező fémek	Nevezéktan
Anyagszerkezet	2.7.2.1. Alumínium	Izoméria
2.5.4.3. A foszforsav fontosabb sói	Tulajdonságok	-Molekulaszerkezet
Szabályos sók (vízlágyítás, műtrágyák, mosószerek), környezeti hatásuk (eutrofizáció). Savanyú sók	Előállítás	Tulajdonságok
	Felhasználás	Markovnyikov-szabály.
	Ionja	Előállítás
	2.7.2.2. Ón és ólom	3.2.3. Több kettős kötést tartalmazó szénhidrogének
	Tulajdonságok	3.2.3.1. Diének
	2.7.3. A d-mező fémek	Nevezéktan
	Főbb jellemzőik	Anyagszerkezet
	2.7.3.1. Vascsoport (Fe, Co, Ni)	Tulajdonságok
	Anyagszerkezet	Felhasználás 3.2.3.2. Természetes poliének
	Tulajdonságok	3.2.4. Alkinok
	Az ionok	Alkin
	Előfordulás	3.2.4.1. Etin (acetilén)
	Előállítás	Molekulaszerkezet
	Felhasználás	Fizikai tulajdonságok
	2.7.3.2. Rézcsoport (Cu, Ag, Au)	Előállítás
	Anyagszerkezet	Felhasználás
	Tulajdonságok	3.2.5. Aromás szénhidrogének
	Előfordulás	Nevezéktan
	Ionjaik	3.2.5.1. Benzol
	Élettani hatás	Molekulaszerkezet
	Felhasználás	Tulajdonságok
	2.7.3.3. Cink	Előállítás
	Anyagszerkezet	Élettani hatás
	Tulajdonságok	3.2.5.2. Toluol, sztirol
	2.7.3.4. Hígany	Felhasználás
	Anyagszerkezet	3.2.5.3. Naftalin
	Tulajdonságok	Molekulaszerkezet
	Élettani hatás	Tulajdonságok
	Felhasználás	Felhasználás
	2.7.3.6. Egyéb átmeneti fémvegyületek	
	Káliumpermanganát (hipermangán, KMnO ₄)	
	Tulajdonságai	
	Felhasználás	
2.6. A szén csoport elemei és vegyületeik	3. Szerves kémia	3.3. Halogéntartalmú szénhidrogének
2.6.1. Szén	3.1. A szerves vegyületek általános jellemzői	Elnevezés
Előfordulás	Szerves anyag	Anyagszerkezet
Tulajdonságok	A szerves molekulák szerkezete	Tulajdonságok
Felhasználás	Izoméria	Kémiai reakciók
2.6.2. A szén vegyületei		Felhasználás
2.6.2.1. Szénmonoxid (CO)		Környezetvédelmi vonatkozások
Anyagszerkezet		
Tulajdonságok		
Előfordulás		
Élettani hatás		
Előállítás, felhasználás		
2.6.2.2. Széndioxid (CO ₂)		
Anyagszerkezet		
Tulajdonságok		
Előfordulás, keletkezés		
Élettani és ökológiai hatás		
Laboratóriumi előállítás		
Felhasználása		
2.6.2.3. Szénsav (H ₂ CO ₃)		
Anyagszerkezet		
Tulajdonságok		
Sói		
Fontosabb karbonátok		
Fontosabb hidrogénkarbonátok		
2.6.3. Szilícium		
Anyagszerkezet		
Tulajdonságai		
Előfordulás		
Felhasználás		
2.6.4. Szilíciumvegyületek		
2.6.4.1. Szilícium-dioxid (SiO ₂)		
Halmazszerkezet		

3.4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek

- Egyszerű funkciós csoportok
- Összetett funkciós csoportok és származtatásuk
- Vegyületsoportok
- 3.4.1. Hidroxivegyületek
- 3.4.1.1. Alkohokok
 - Fogalmi szint alkohol fogalma.
 - Nevezéktan
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - Előfordulás
 - Élettani hatás
 - Előállítás
 - Felhasználás
- 3.4.1.2. Fenokok
- 3.4.1.2.1. Fenol.
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - Élettani hatás
 - Felhasználás
- 3.4.2. Éterek
 - Nevezéktan
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előállítás
 - Felhasználás
- 3.4.3. Oxovegyületek
 - Csoportosítás
 - Nevezéktan
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - Előállítás
 - Felhasználás
 - Élettani hatás
- 3.4.4. Karbonsavak
 - Csoportosítás
 - Nevezéktan
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - Előállítás
- 3.4.4.1. Egyéb funkciós csoportot tartalmazó karbonsavak
- 3.4.4.3. A karbonsavak sói
 - Felhasználás
- 3.4.5. Észterek
 - Csoportosítás
- 3.4.5.1. Karbonsavészterek
 - Nevezéktan
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakció
 - Előállítás
 - Felhasználás
 - Zsírok, olajok (gliceridek)
- 3.4.5.2. Szeretlen-savészterek

3.5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek

- 3.5.1. Aminok
 - Csoportosítás
 - Elnevezés
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - 3.5.2. Aminosavak
 - Csoportosítás
 - Szerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás
 - 3.5.3. Savamidok
 - Elnevezés
 - Anyagszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Kémiai reakciók
 - 3.5.4. Nitrogéntartalmú heterociklusos vegyületek
 - 3.5.4.1. Piridin
 - Tulajdonságok
 - Jelentőség
 - Felhasználás
 - 3.5.4.2. Pirimidin
 - Tulajdonságok
 - Jelentőség
 - 3.5.4.3. Pirrol
 - Tulajdonság
 - Jelentőség
 - 3.5.4.4. Imidazol
 - Tulajdonságok
 - Jelentőség
 - 3.5.4.5. Purin
 - Jelentőség.
 - 3.5.5. Gyógyszerek, drogok, hatóanyagok
- ### 3.6. Szénhidrátok
- Csoportosítás
 - 3.6.1. Monoszacharidok
 - Összegképlet
 - Funkcióscsoportok
 - Csoportosítás
 - Molekulaszerkezet
 - Izoméria
 - Tulajdonságok
 - 3.6.1.1. Glicerinaldehid
 - 3.6.1.2. 1,3-dihidroxi-aceton
 - 3.6.1.3. Ribóz és 2-dezoxi-ribóz
 - 3.6.1.3. Glükóz (szőlőcukor)
 - Molekulaszerkezet
 - Tulajdonságok
 - Előfordulás, jelentőség
 - 3.6.1.4. Fruktóz (gyümölcscukor)
 - 3.6.2. Diszacharidok
 - Származtatásuk
 - Tulajdonságok
 - 3.6.2.1. Maltóz.
 - 3.6.2.2. Cellobióz
 - 3.6.2.3. Szacharóz (répacukor, nádcukor)

- Szerkezet
- Tulajdonságai
- Jelentőség
- 3.6.3. Poliszacharidok
 - Tulajdonságok
 - Hidrolízisük
- 3.6.3.1. Cellulóz
- 3.6.3.2. Keményítő

- ### 3.7. Fehérjék
- Épitőelemek
 - Konstitúció
 - Térszerkezet
 - Kimutatás, reakciók
 - Jelentőség

- ### 3.8. Nukleinsavak
- Épitőelemek
 - Konstitúció
 - A DNS kettős hélice

- ### 3.9. Műanyagok
- Csoportosítás
 - 3.9.1. Természetes alapú műanyagok
 - 3.9.2. Szintetikus előállított műanyagok
 - 3.9.2.1. Polimerizációs műanyagok
 - 3.9.2.2. Polikondenzációs műanyagok
 - 3.9.2.3. Környezetvédelmi szempontok

- ### 3.10. Energiagazdálkodás
- Hagyományos energiaforrások
 - Megújuló energiaforrások
 - Alternatív energiaforrások

4. Kémiai számítások

4.1. Az anyagmennyiség

4.2. Gázok

- ### 4.3. Oldatok, elegyek, keverékek
- Oldatok, elegyek, keverékek összetétele
 - Egyéb, oldatokkal kapcsolatos feladatok
 - Gázelegyekkel kapcsolatos számítások

- ### 4.4. Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
- Összegképlet
 - Sztöchiometria

4.5. Termokémia

4.6. Kémiai egyensúly

4.7. Kémhatás

4.8. Elektrokémia

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. MAGYAR NYELV

1.1. Ember és nyelv

A nyelv mint jelrendszer.

Nyelv és gondolkodás, nyelv és megismerés viszonya.

A nyelv mint az egyén, illetve mint a közösség alkotása.

A beszéd mint cselekvés, a nyelv és a beszéd funkciói.

A nyelv diakrón és szinkron változásainak jellemzése példákkal.

1.2. Kommunikáció

A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, ezek összefüggései a kifejezésmóddal.

A kommunikáció nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközei.

A kommunikáció formája: a szóbeliség és az írásbeliség.

A szövegfajták tartalmi és formai jellemzőinek kapcsolata a kommunikációs folyamattal.

1.2.1. A jel, a jelrendszer

A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben.

1.2.2. Nyelvi és vizuális kommunikáció

Az emberi kommunikáció nem nyelvi formái (pl. gesztusok, mimika, térközszabályozás, tekintet, külső megjelenés, csend). A vizuális és a nyelvi jel, a vizuális és a nyelvi kommunikáció.

1.2.3. A nyelvhasználat mint kommunikáció

A kommunikációs folyamat tényezői és összefüggésük megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással.

1.2.4. Kommunikációs funkciók és közlésmódok

Példák a különböző közlésmódok kommunikációs funkciói (párbeszéd, történetmondás, levél, üzenet, feljegyzés, köszönés, megszólításformák).

1.2.5. Személyközi kommunikáció

A közvetlen emberi kommunikáció néhány sajátzerűsége. A mindennapi - nyilvános és magánéleti – élethelyzetek néhány tipikus kommunikációs konfliktusa és lehetséges feloldásuk.

1.2.6. A tömegkommunikáció

A tömegkommunikáció hatása a nyelvre és a gondolkodásra.

1.3. A magyar nyelv története

1.3.1. A magyar nyelv rokonsága

A magyar nyelvrokonság főbb bizonyítékai néhány példával.

1.3.2. Nyelvtörténeti korszakok

A magyar nyelv történetének fő szakaszai:

Egy nyelvtörténeti korszak jellemzése.

A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek.

A tihanyi apátság alapítólevele, a Halotti beszéd és könyörgés, az Ómagyar Mária-siralom főbb jellemzői.

A nyelvújítás mibenléte, történelmi, művelődéstörténeti háttere, hatása – példák alapján.

1.3.3. Az írott nyelvi norma kialakulása

Az egységes írott nyelvi norma kialakulása.

1.3.4. Nyelvművelés

A mai magyar nyelvművelés néhány alapkérdése.

1.4. Nyelv és társadalom

1.4.1. Nyelvváltozatok

A társadalmi és területi nyelvváltozatok és a norma.

A főbb nyelvváltozatok: a nyelvi sztenderd, a

köznyelv, a regionális köznyelv, a nyelvjárások és a csoportnyelvek (szaknyelv, rétegnyelv, ifjúsági nyelv, szleng).

Az egynyelvű szótárak ismerete.

1.4.2. Kisebbségi nyelvhasználat

A Magyarországon beszélt kisebbségi nyelvek megnevezése. A kisebbségi nyelvhasználat, nyelvi kultúra társadalmi jelentősége.

1.4.3. A határon túli magyar nyelvűség

A határon túli magyar nyelvhasználat főbb adatai, tendenciái.

A nyelvközösség helyzete és nyelvhasználat közötti összefüggés.

1.4.4. Tömegkommunikáció és nyelvhasználat

A tömegkommunikáció leggyakoribb műfajai és hatáskeltő eszközei.

Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés).

1.5. A nyelvi szintek

Szépirodalmi és köznyelvi szövegek hangtani, alak- és szótani, mondattani, jelentéstani elemzése.

Grammatikai ismeretek felhasználása a szövegek megértésében és különféle műfajú szövegek létrehozásában.

1.5.1. Hangtan

A beszéd, a beszéd folyamat, a beszédhang, a hangképző szervek.

A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere; a hangok találkozása (alkalmazkodása) és helyesírásuk.

1.5.2. Alaktan és szótan

A morféimák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szó szerkezetek alkotásában.

A magyar helyesírás alapelveinek alkalmazása és magyarázata példákkal.

A szófajok rendszere és a szóalkotás módjai.

Az alapszófajok, a viszonyzó és a mondatszók mondatbeli és szövegbeli szerepének értelmezése.

1.5.3. Mondattan

A mondat szerkezete: teljes és hiányos szerkezetű; tagolt, tagolatlan; egyszerű, összetett.

A mondat jelentése: elsődleges és másodlagos jelentés.

A modalitás, a mondatfajták elemzése grammatikai és szemantikai eszközökkel.

Az egyszerű mondat részei; felépítése.

A határozó mint nyelvi egység, az alárendelő és mellérendelő szintagmatikus szerkezet.

Az állítmány és az alany. A tárgy és fajtái.

A határozók fogalma és kifejezőeszközei, fajtái, a magyar határozói rendszer, a határozók irányhármassága. A jelzők fogalma és fajtái, használatuk.

1.5.4. A mondat szintagmatikus szerkezete

A mondat az élőbeszédben és az írott nyelvben.

A mondat és a szöveg.

1.5.5. A mondat a szövegben

1.5.6. Logikai és grammatikai viszonyok az összetett mondatban

A mellérendelő összetett mondatok mint logikai-tartalmi viszonyok.

Az alárendelő összetett mondatok mint a főmondat és a mellékmondatok grammatikai viszonyai.

Sajátos jelentéstartalom a mellékmondatokban.

A többszörösen összetett mondatok (utaló- és kötőszók, a központozás használata és értelmezése szövegértésben, szövegmondásban, szövegalkotásban).

1.5.7. Szókincs és frazeológia

A szókincs változásának okai, a szókészlet rétegei.

A szóalkotás lehetőségei: a szóképzés jelentésmódosító szerepe; a szóösszetétel jelentősége, fajtái; a mozaikszók, az összetett szavak helyesírása.

1.6. A szöveg

A szöveg egységének tényezői, feltételei, elsődleges és mögöttes jelentés.

1.6.1. A szöveg és a kommunikáció

A szöveg szóban és írásban.

A szöveget alakító tényezők: a beszédhelyzet, a cselekvés, a szöveggörnyezet, a tudáskör

A tájékoztató, kifejező, érvelő és felhívó szövegfunkciók.

1.6.2. A szöveg szerkezete és jelentése

A szöveg felépítése, egységei – külső körülmények: szövegméret, megjelenés.

A szövegösszetartó erő: jelentésbeli és grammatikai kapcsolóelemek.

1.6.3. Szövegértelmezés

A kontextuális jelentés (pl. előre- és visszautalás, makro- és mikrostruktúra, hiányos mondat, szórend, egyeztetés.)

A téma értelmezése mindennapi, tudományos és szépirodalmi szövegekben.

A mindennapi szövegvilágban való eligazodást lehetővé tevő pragmatikai ismeretek alkalmazása a szövegértésben és a

szövegalkotásban (pl. szövegfunkciók, szövegtípusok, befogadói tudáskeret, háttérismeretek).

1.6.4. A szöveg szóban és írásban

A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra és a szöveg előadására.

A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek értelmes, kifejező alkalmazása.

A cél és a téma összefüggéseinek érvényesítése szóban és írásban.

A témaváltás felismerése és jelölése, bekezdések szerkesztése.

1.6.5. Az intertextualitás

Az ismeretközvetítő CD-ROM és az internet intertextualitásának főbb jellemzői.

Az intertextualitás jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben.

1.6.6. A szövegtípusok

Szövegtípusok kommunikatív, szerkezeti, nyelvi jellemzői.

A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok (pl. kérvény, önéletrajz, pályázat, hivatalos levél, meghatalmazás, hozzászólás).

Ismeretterjesztő szövegek jellemzői.

A monologikus és a dialogikus szövegtípusok (pl. előadás, vita).

Ismeretterjesztő szövegek elemzése (pl. a címzettek, a téma, a szóhasználat, a megszerkesztettség szempontjából).

1.6.7. Szöveg a médiában

A publicisztikai és a tájékoztató műfajok, valamint az elektronikus média hagyományos (rádió, televízió) és új közlésmódjai (e-mail, internet stb.).

Az új közlésmódok társadalmi hatása.

1.7. A retorika alapjai

A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben.

1.7.1. A nyilvános beszéd

A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai.

A retorika mint a szónoklás tudománya.

Az élőbeszéd fajtái.

A beszéd felépítése, a szövegszerkesztés lépései az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.

1.7.2. Érvelés, megvitátás, vita

Az érvelés, az érvelés beszédhelyzete és eszközei.

A kulturált vitatkozás kritériumai, vita értelmezése.

Az írásbeli meggyőzés eljárásai, az érvelés műfajai: a bizonyítás, a cáfolat, néhány érvtípus.

Hitelesség, hatás, meggyőzési szándék; a manipuláció felismerése, értékelése.

1.7.3. A szövegszerkesztés eljárásai

A spontán megnyilatkozás és a megtervezett szöveg különbsége.

A témajelölő cím mint a globális kohézió eszköze.

Az összefoglalás funkciója és típusai (pl. vázlat, tartalmi kivonat, tömörítés).

1.8. Stílus és jelentés

1.8.1. Szóhasználat és stílus

Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban, a szaknyelvben és a szépirodalomban.

Stílusjelenségek felismerése, értelmezése, értékelése.

1.8.2. A szójelentés

A nyelvi jelek csoportjai a hangalak és a jelentés viszonya alapján.

A szóhasználati jelentés alapjai – az alapjelentés, mellékjelentés, alkalmi jelentés közti viszony.

Egynyelvű szótárak: Magyar szinonimaszótár, Magyar értelmező kéziszótár, valamint kétnyelvű szótárak ismerete.

1.8.3. Állandósult nyelvi formák

Az állandósult szókapcsolatok, szokványos kifejezésmódok stílusértéke (szólás, szóláshasonlat, közmondás, szállóige, közhelyek, nyelvi panelek, sztereotípiák).

1.8.4. Nyelvstilisztikai változatok

A stílus szerepe a jelentésteremtésben (nyelvi eszközök megválogatása, szerkesztés, hatásosság, többletjelentés, a stílus mint a beszélő attitűdjének kifejeződése stb.).

A stílust létrehozó nyelvi és kommunikációs tényezők értelmezése.

1.8.5. Stílusesszközök

A képszerűség stílusesszközei és hatása: képek, képrendszerek felismerése, értelmezése.

Az eufemizmus, evokáció, anakronizmus, állandó jelző, archaizálás stb. felismerése, értelmezése.

A szövegelrendezés stílus hatásának felismerése, értelmezése: az egyszerűbb alakzatok fajtái és hatásuk.

1.8.6. Stílusréteg, stílusváltozat

Tipikus kommunikációs helyzetekben létrejövő, jellemző beszélt és írott nyelvi közlésmódok: a stílusrétegek.

A társalgási stílus ismérvei, minősége

A közélet szinterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, stiláris kötöttségei.

A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke (pl. tipográfia, képi világ).

Objektivitás és szubjektivitás, tény és vélemény stílusbeli különbsége a tömegkommunikációban.

A tudományos és a szakmai stílus sajátosságai.

Nem irodalmi és szépirodalmi szövegek stílusának összehasonlítása.

A stílus korszakokról, stílusirányzatokról szerzett ismeretek felhasználásával stílustörténeti összehasonlítások – példák alapján.

2. IRODALOM

2.1. Szerzők, művek

2.1.1. Életművek (Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila.)

Az életút, az életmű jelentős tényei.

Kronológiai és topográfiai tájékozottság, a szerzők jellegzetes regionális, kulturális kötődései, a pályakép főbb jellemzői, néhány kortárs megnevezése.

A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között (pl. témák, műfajok, kifejezés mód, jellemző motívumok), a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban.

Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.

Művekről szóló olvasatok, vélemények értelmezése.

2.1.2. Portrék (Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János.)

Az életmű néhány jellemzője keretében 2-3 lírai és/vagy értelemszerűen egy vagy néhány epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.

Memoriterek - legalább három szerzőtől teljes szövegek, összefüggő részletek.

2.1.3. Látásmódok

(Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos.)

Választandó legalább három szerző a felsoroltak közül.

A világlátás és a kifejezés mód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.

2.1.4. A kortárs irodalomból

(Legalább egy szerző 2-3 lírai és/vagy 1-2 epikai művének értelmezése az 1980-tól napjainkig tartó időszakból.)

Tájékozódás a kortárs irodalmi nyilvánosságban (pl. antológiák, irodalmi ismeretterjesztés, könyvhét).

Nyomtatott szöveg, digitális közlés.

2.1.5. Világirodalom

Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. műfajok, témák, motívumok, hőstípusok).

A romantika, a századfordulós modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig) jellemzőinek és egy-két kiemelkedő képviselőjének bemutatása.

2.1.6. Színház- és drámatörténet

Színház és dráma különböző korszakokban.

Az alábbi műveknek, a szerzők/korszakok 1-1 művének értelmezése az adott korszak színházi/irodalmi hagyományainak összefüggésében: Szophoklész, Shakespeare, Molière, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája

2.1.7. Az irodalom határterületei

Az irodalom kulturális határterületei – népköltészet, műköltészet, alkalmi költészet.

Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció, a műfajcsere jelenségei (pl. irodalom filmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben).

Az olvasmányok iránti tömegszükséglet és a művészi színvonal/minőség összefüggései.

A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei (pl. sematizált hőstípusok, élethelyzetek, értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték).

Egy-két tipikus műfaj (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, szonon, vicc, reklámvers) jellemzőinek bemutatása.

Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában (pl. A Gyűrűk Ura, Bridget

Jones naplója).

Az irodalmi ismeretterjesztés főbb nyomtatott és elektronikus műfajai (pl. könyvismertetés, ajánlás, kritika, CD-ROM, internetes könyvkinálat).

2.1.8. Interkulturális megközelítések és regionális kultúra

Interkulturális jelenségek, eltérő szöveghagyományok.

A régió, a tájegység, a település kulturális, irodalmi múltbeli és jelen hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór, művelődéstörténeti vonatkozások; múzeum, színház, civil társaságok).

A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók irodalmi alkotásokban való megjelenítése. Életmódra, kulturális szokásokra utaló dokumentumok (pl. tárgyi emlék, fotó, film, hangdokumentum) alapján következtetések megfogalmazása egyes korok kultúrájára nézve.

MATEMATIKA

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1.1. Halmazok

- 1.1.1. Halmazműveletek
- 1.1.2. Számosság, részhalmazok

1.2. Matematikai logika

- 1.2.1. Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában

1.3. Kombinatorika

1.4. Gráfok

2. Számelmélet, algebra

2.1. Alapműveletek

2.2. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

- 2.2.1. Oszthatóság
- 2.2.2. Számrendszerek

2.3. Racionális és irracionális számok

2.4. Valós számok

2.5. Hatvány, gyök, logaritmus

2.6. Betűkifejezések

2.7. Arányosság

- 2.7.1. Százalékszámítás

2.8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek

- 2.8.1. Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek
 - Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek
 - Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek
 - Magasabb fokú egyenletek
 - Négyzetgyökös egyenletek
- 2.8.2. Nem algebrai egyenletek
 - Abszolútértékes egyenletek
 - Exponenciális és logaritmikus egyenletek
 - Trigonometrikus egyenletek
- 2.8.3. Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek

2.9. Középtértékek, egyenlőtlenségek

3. Függvények, az analízis elemei

3.1. A függvény

3.2. Egyváltozós valós függvények

- 3.2.1. A függvények grafikonja, függvénytranszformációk
- 3.2.2. A függvények jellemzése

3.3. Sorozatok

- 3.3.1. Szám- és mértani sorozatok

Végtelen mértani sor

3.3.2. Kamatos kamat, járadékszámítás

3.4. Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei

- 3.4.1. Határérték, folytonosság
- 3.4.2. Differenciálszámítás
- 3.4.3. Integrálszámítás

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

4.1. Elemi geometria

- 4.1.1. Tételek
- 4.1.2. A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok

4.2. Geometriai transzformációk

- 4.2.1. Egybevágósági transzformációk
 - Síkban
 - Térben
 - 4.2.2. Hasonlósági transzformációk
 - 4.2.3. Egyéb transzformációk
- Merőleges vetítés

4.3. Síkbeli és térbeli alakzatok

- 4.3.1. Síkbeli alakzatok
 - Háromszögek
 - Négyszögek
 - Sokszögek
 - Kör
- 4.3.2. Térbeli alakzatok

4.4. Vektorok síkban és térben

4.5. Trigonometria

4.6. Koordinátageometria

- 4.6.1. Pontok, vektorok
- 4.6.2. Egyenes
- 4.6.3. Kör
- 4.6.4. Parabola

4.7. Kerület, terület

4.8. Felszín, térfogat

5. Valószínűség-számítás, statisztika

5.1. Leíró statisztika

- 5.1.1. Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai
- 5.1.2. Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók

5.2. A valószínűség-számítás elemei

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

1. Az őskor művészete – Az őskori ember művészete. A termékenységszobrok. A barlangfestészet kialakulásának okai és fejlődési fokozatai. A halottkultusszal és a termékenységgel kapcsolatos építmények Franciaország és Anglia területén.

2. Mezopotámia művészete – Az ókori Mezopotámia népeinek és birodalmainak művészete; sumer, akkád, Babilon, asszír, perzsa. A vallásos és uralkodói reprezentáció építészeti és szobrászati emlékei.

3. Egyiptom művészete – Az ókori Egyiptom halottkultusszal összefüggő építészete, a sírhelyek típusának alakulása a masztabáktól a Királyok völgyéig. A fáraókultusz és a szobrászat, festészet kapcsolata. A szobrászat és a festészet stílusjegyei az Ó- és az Újbirodalomban.

4. Görög művészet – Az ókori görög építészet formavilága, az oszloprendek. A görög kultúrában kialakult épülettípusok, a templom, a színház és a különböző funkciójú épületegyüttesek, az akropoliszok és a szent körzetek. Az antik görög szobrászat nagy korszakai, az archaikus a klasszikus és a hellenisztikus kor szobrászatának jellemző jegyei.

A görög vázafestészet nagy korszakai, a geometrikus s fekete- és a vörösalakos vázafestészet jellemzői.

5. Római művészet – Az ókori Római Birodalom művészete. A Római Birodalomban kialakult városépítészeti feladatok megoldása, a fórumok, a vízvezetékek, az amphiteátrumok és a boltozatos közfürdők építészete, a római lakóház típusa. A római szobrászatban létrejött új típusok, a portré- és a császárszobrok dombormű szobrászat a császári reprezentációt szolgáló diadalíveken. A festészet fennmaradt emlékei Pompeiiben és az ott megálapítható stíluskorszakok. Az iparművészet emlékei.

Pannónia provincia művészeti emlékei, Aquincum fontosabb leletei

6. Ókeresztény művészet – A katakombák keletkezése és freskóinak stílusa. Az ókeresztény szimbólumok a díszítőművészetben. A kora keresztény építészet emlékei, a keresztény templomtípus kialakulása.

7. Bizánc és az iszlám világ művészete – A bizánci birodalom építészetének sajátosságai, az Hagia Sophia és a ravennai emlékek. A mozaikfestészetben alkalmazott technika, a jellemző stílusjegyek és az ábrázolt témák.

Az iszlám világ épülettípusai a vallás és a hatalom igényeinek megfelelően. Az épületek díszítésénél alkalmazott formai megoldások.

8. Népvándorlaskor – Népvándorlás-kori népek ötvösművészetének díszítőelemei, a fontosabb emlékek. A honfoglaló magyarság művészetének és hiedelemvilágának kapcsolata a sírleletek alapján.

A ruházat részei; a veretes öv, a tarsolylemez, a hajfonat- és ruhakorongok és a süvegsúcs.

9. Román kor művészete – Az európai román kor építészete Németországban és Franciaországban. A szobrászat és festészet formai és tartalmi sajátosságai.

Magyar román kor művészeti emlékei. Építészeti és szobrászati emlékek a román kori Székesfehérvárról, Jákról és Pécsről.

A magyar koronázási jelvények, (a korona a jogar az országalma és a palást) keletkezése, a különböző elméletek az egyes darabok keletkezéséről.

10. Gótika művészete – Az európai gótika művészetének stílusjegyei.

A gótikus katedrálisok építészete, kiemelten a francia katedrálisokat; Saint Denis, párizsi Notre-Dame, Reims és Amiens katedrálisai. A gótikus szárnyasoltár. Az épületszobrászat és a festészet formai jegyei. A gótikus üvegablak-festészet.

A magyarországi gótika művészeti emlékei. A koragótika megjelenése Esztergomban, Pannonhalmán, Zsámbékon és Bélapátfalván. A klasszikus és a későgótika szobrászati, festészeti és ötvösművészeti emlékei.

11. Reneszánsz művészet – Az itáliai reneszánsz művészet igazodása az új humanista filozófiához és irodalomhoz, a klasszikus kultúra felélesztésére, a kor igényeihez igazított felhasználásra tett kísérletek. Az építészetben használt formai elemek, az épületek kialakításánál figyelembe vett alapelvek. A szobrászat és festészet stílusjegyei, a reneszánsz gondolkodás megjelenése a formai jegyekben és a témaválasztásban. A quattrocento három nagy művészegyenységének munkássága; Leonardo, Michelangelo és Raffaello művei.

A németalföldi és német reneszánsz sajátos vonásai. A festészet és grafika jellemző jegyei és témái az eltérő kultúrkör tükrében.

A reneszánsz művészet korai jelentkezése Magyarországon. A Mátyás király udvarában kialakult humanista kultúra és az olasz és dalmáciai mesterek tevékenysége során keletkezett művészeti emlékek.

12. Barokk művészet – Az európai barokk építészeti, szobrászati és festészeti fő jellemzői. Az egyházi és udvari barokk az abszolutisztikus berendezkedésű államokban, különös tekintettel Spanyolországra és Franciaországra. A holland területen kialakult protestáns barokk művészet jellemzői, az itt kialakult új festészeti műfajok. A magyarországi barokk művészet emlékei. A barokk templom és kastélyépítészet Magyarországon. A barokk főnemesi kultúra emlékei. Az ősgalériák kialakulása és a kiemelkedő portréfestő, Mányoki Ádám hazai működése. A köztéri és a templomi szobrászati emlékei.

13. Klasszicizmus és romantika művészete – Az európai klasszicizmus és romantika irányzatának építészeti, szobrászati és festészeti emlékei, különös tekintettel a franciaországi emlékekre. A klasszicista, a historizáló és eklektikus építészeti jellemzői. A klasszicizmus és a romantika szobrászatának és festészetének törekvései, egy-egy jelentős alkotójuk.

A klasszicizmus és romantika művészeti emlékei Magyarországon. A klasszicista portré és tájképfestészet képviselői. A romantika magyarországi sajátosságai. A nemzeti történelem eseményeit feldolgozó festészet és szobrászat.

14. Realizmus – A XIX. században jelentkező realista tendenciák a festészetben. A barbizoni festőiskola. A Courbet-i realista festészet.

Realista tendenciák Magyarország festészetében, Paál László Barbizonban és Munkácsy Mihály.

15. Impresszionizmus és posztimpresszionizmus – Az impresszionizmus, a neoimpresszionizmus és a posztimpresszionizmus festészetének törekvései. Az impresszionisták festészeti mozgalma Franciaországban, hatása a festői látásmód megváltozására. A neoimpresszionisták (pointilisták) művészeti törekvései és festésmódja. A három nagy posztimpresszionista festő, Cézanne, Van Gogh és Gauguin munkássága és hatása a következő művészgeneráció festészetére.

16. Századforduló művészete: szimbolizmus, szecesszió

Az európai századforduló művészete. A szimbolizmus festészeti törekvései és a szecesszió festészetének követői.

A szecesszió építészete, iparművészete és központjai (Anglia, Franciaország, Németország, Bécs, Spanyolország).

A szecesszió építészete, iparművészete

A magyarországi századforduló művészete. A szecessziós építészeti, festészeti és iparművészeti jelentkezése és kapcsolata a magyar népművészettel. A gödöllői művésztelep létrejöttének célja és jelentős alkotói.

17. Avantgárd irányzatok a XX. század elején – A fauve, expresszionista, kubista, futurista, dadaista irányzatok törekvései, jelentősebb művészeik és műalkotásaik Európában és Magyarországon. A fauve irányzat festési eljárásának fő jellemvonásai és vezetőjük Matisse művészete. Az expresszionista festészeti mozgalom kialakulása, a Die Brücke és a Blaue Reiter csoport. A kubista festészet kialakulása és fejlődési szakaszai Braque és Picasso munkásságában. Az olaszországi futurista mozgalom festészeti és szobrászati alapelvei. A dadaista alkotók művészeti elvei és jelentős műveik.

18. A XX. századi építészet irányzatai – A Bauhaus, De Stijl, funkcionista, purista és organikus építészet jellemzői, jelentős építészeti és művek.

19. Művészet a két világháború között – A szürrealista iskola kialakulása, jelentős képviselői és alkotói alapelvei. A geometrikus és a lírai absztrakció irányzatai Európában, jelentős képviselőik és alkotásaik

20. Művészet a második világháború után – Neoavantgárd irányzatok: informel (tasizmus, gesztusfestészet, kalligráfia), tudományos, technicista irányzatok (Op-art, kinetika, minimal-art, post-painterly abstraction, konceptuális művészet, land art, earth art, arte povera).

A Pop art mozgalom művészeti törekvései és új kifejezési eszközei; combine painting, assemblage, environment. A Nouveau Realisme és a hiperrealizmus.

Transzavantgarde és posztmodern művészeti irányzatok törekvései. A művészek által a társadalmi-gazdasági helyzetre adott válaszok. Az alkotók új kifejezési formái; akcióművészet; happening, performance, fluxus, body art, process art, mail art, magánmitológia, Spurensicherung.

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

A) ALKOTÁS

1. Vizuális eszközök

1.1. Vizuális nyelv

1.1.1. A vizuális nyelv alapelemei

Vonal
Síkés térforma
Tónus, szín
Tér

1.1.2. A vizuális nyelvi elemek viszonyai

Kompozíció, (konstrukció)
Kontraszt, harmónia

1.1.3. Vizuális nyelv és kontextus

1.2. Technikák.

Rajzolás
Festés
Kollázs
Nyomtatás
Egyszerű műszaki jellegű rajz készítése
Makettezés, modellezés
További technikák

2. Tevékenységsszintek

2.1. Ábrázolás, látványértelmezés

2.1.1. Formaértelmezés

Arány
Forma, alak, karakter
Szerkezet, felépítés, működés

2.1.2. Térértelmezés

Téri helyzetek
Nézőpont
Térmélység
Térábrázolási konvenciók

2.1.3. Színértelmezés

Szín és fényviszonyok

2.1.4. Mozgásértelmezés

2.2. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

Térviszonyok
Kompozíció
Színhatás
Érzelmek
Folyamat, mozgás, idő
Kép és szöveg
Vizuális információ
Tárgyak és környezet

B) BEFOGADÁS

1. Vizuális eszközök

1.1. Megjelenítés sajátosságai

Vizuális nyelvi elemek
Térábrázolási módok
Vizuális minőségek
Látványértelmezés
Kontraszt, harmónia
Kontextus

1.2. Technikák

2. Tevékenységterületek

2.1. Vizuális kommunikáció

Folyamat, mozgás, idő
Kép és szöveg
Vizuális információ
Tömegkommunikáció
Médiakategóriák
Fotó, mozgókép

2.2. Tárgy- és környezetkultúra

Forma és funkcióelemzés
Tervezési folyamat
Kézműves és ipari tárgykultúra
Népművészet

2.3. Kifejezés és képzőművészet

Művészeti ágak
Műfajok
Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok
Stílusjegyek
Alkotások és alkotók
Műelemző módszerek
A mű tárgyi és kulturális környezete

TESTNEVELÉS

A) Elméleti ismeretek

1. A magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. Az egészséges életmód
4. Testi képességek Az erő, a gyorsaság, az állóképesség értelmezése.
5. Gimnasztika
6. Atlétika
7. Torna
8. Ritmikus gimnasztika
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Természetben űzhető sportok

B) Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika

- Lányok: kötélmászás állásból, teljes magasságig mászókulcsolással.
Fiúk: függeszkedés állásból teljes magasságig.
Fiúk: függeszkedés ülésből teljes magasságig.
A szabadon választott 48 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.

2. Atlétika

- Futások Egyik futószám választása kötelező:
60 méteres síkfutás térdelőrajttal.
Lányok: legfeljebb: 9,8 s
Fiúk: legfeljebb: 8,8 s
2000 méteres síkfutás
Lányok: legfeljebb: 10:30 perc
Fiúk: legfeljebb: 9:00 perc
Ugrások A két ugrószámból egy választása kötelező.
Az ugrás technikája egyénileg választható:
Magasugrás
Lányok: minimummagasság: 110 cm
Fiúk: minimummagasság: 125 cm
Távolugrás
Lányok: minimumtávolság 330 cm
Fiúk: minimumtávolság: 410 cm
Dobások Egy dobószám szabadon választott technikával történő bemutatása.
Kislabdahajítás (javasolt a Magyar Atlétikai Szövetség által rendszeresített új típusú kislabda használata)
Lányok: minimumtávolság: 20 m
Fiúk: minimumtávolság: 30 m.
Súlylökés
Lányok 4 kg-os súlygolyóval
minimumtávolság: 5,5 méter
Fiúk: 6 kg-os súlygolyóval
Minimumtávolság: 7,5 méter

3. Torna

- A talaj és a szekrényugrás bemutatása kötelező, és egy további szer kötelezően választható.
Lányoknál választható: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika. Fiúknál a szer lehet: gyűrű, nyújtó vagy korlát.
Talajtorna Öt különböző gyakorlatelemből összefüggő gyakorlat összeállítása és bemutatása. Kötelező elemek: gurulóátfordulás, fejjállás, tarkóállás, kézállás, mérlegállás.
Javasolt elemek: kézen átfordulások, billenések, összekötő elemek.
Szekrényugrás Egy tanult támaszugrás bemutatása.
Lányok 4 részes szelvényben, fiúk 5 részes hosszában felállított szekrényen.
Felemáskorlát 4 különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása.
Kötelező elemek: ostorlendület, térdfellendülés, kelepfellendülés a felső karfára, alugrás.
Ajánlott elemek: kelepfelhúzóadás, támaszhelyzetek, malomforgás, kelepforgás.
Gerenda 5 különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása.
Kötelező elemek: járás, felugrás, testfordulat, hason fekvés, leugrás.

Ajánlott elemek: szökdelések, térdelés és térdelőtámasz, fekvőtámasz, hanyattfekvés, gurulóátfordulás stb.

Ritmikus gimnasztika

Különböző elemekből álló szabadgyakorlat zenére történő bemutatása (a gyakorlat ideje 35-45 s).

Javasolt elemek: érintőjárás, hintalépés, keringőlépés, fordulatok, szökkenő hármaslépés, lebegő- és mérlegállás, lábemelések és lendítések, törzshullámok, ívelt és nyújtott kartartások stb.

Egy választott kéziszerrel (labda, karika, kötél) 3 elem bemutatása.

Gyűrű 4 különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása.

Kötelező elemek: alaplendület, zsugorlefuggés, lefuggés, homorított leugrás.

Ajánlott elemek: futólagos támaszba kerülés, lebegőfüggés, hátsó függés, vállátfordulás előre, leterpesztés stb.

Nyújtó 4 különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása.

Kötelező elemek: alaplendület, térd fellendülés, kelepforgás, alugrás

Ajánlott elemek: malomfellendülés, nyílugrás stb.

Az elemek alacsony vagy magas nyújtón is

bemutathatóak.

Korlát 4 különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása.

Kötelező elemek: alaplendület támaszban vagy felkarfüggésben, felkarfüggés, pedzés, kanyarlati leugrás.

Ajánlott elemek: billenések, emelések, saslendület, vállállás stb.

4. Küzdősportok, önvédelem

A grundbirkózás szabályai szerint folytatott egymenetes küzdelem hasonló testsúlyú társ ellen.

Dzsúdógurulás előre.

5. Úszás

A három tanult úszásnemből két választott úszásfajtát kell bemutatni. Az egyik úszásnemben 50 métert a másikban 25 métert kell úszni szabályos rajtolással és fordulóval.

6. Testnevelési és sportjátékok - Egy sportjáték választása kötelező.

Kézilabda - Kapura lövés gyorsindítás után: saját védővonalról indulva átadás a felpályánál álló társnak futás közben visszakapott labda vezetése után egykezes beugrások kapura lövés. 3 kísérletből 1 eredményes kapura lövést kell végrehajtani.

Távolba dobás kézilabdával tetszőleges lendületszerzéssel (3 kísérlet).

Lányok: minimum 15 m.

Fiúk: minimum 21 m.

7 méteres büntetődobás 5 kísérlet

Kosárlabda- Felpályáról indulva kétkezes mellő átadás a büntetővonal magasságában, az oldalvonalnál álló társnak, cselezés után befutás a kosár felé, a visszakapott labdával leütés nélkül fektetett dobás („C” elfutás). A gyakorlatot mindkét oldalra végre kell hajtani. A 3-3 kísérletből minimum 1 sikeres dobást végre kell hajtani.

Büntetődobás egy vagy két kézzel.

10 kísérletből minimum 1 sikeres dobást kell végrehajtani.

Labdarúgás- Labdaemelés váltott lábbal.

Lányok: minimum 4 db.

Fiúk: minimum 8 db.

10 méter hosszú, 5 egyenlő távolságra lévő kapu között szlalom labdavezetésből kapura lövés 10 méterről, kis kapura.

3 kísérletből egy sikeres találatot kell végrehajtani.

Összetett gyakorlat - felpályáról indulva labdavezetés, rárúgás a kaputól 8 méterre oldalt elhelyezett, ledöntött ugrószekrénytetőre, a visszapattanó labda kapura rúgása. 3 kísérlet.

Röplabda - Kosárárintés folyamatosan fej fölé maximum 2 méteres sugarú körben.

Kísérletek száma: 3 db.

Minimumkövetelmény: 5 érintés.

Alkarérintés folyamatosan fej fölé maximum: 2 méter sugarú körben.

Kísérletek száma: 3.

Minimumkövetelmény: 4 érintés.

Nyitás bemutatása: választott technikával: 8 kísérlet.

Minimumkövetelmény: 1 sikeres kísérlet.

TÖRTÉNELEM

1. Az ókor és kultúrája

- 1.1. Vallás és kultúra az ókori Keleten
- 1.2. A demokrácia kialakulása Athénban
- 1.3. A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralkodó kialakulása
- 1.4. Az antik hitvilág, művészet, tudomány
- 1.5. A kereszténység kialakulása és elterjedése
- 1.6. A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása

2. A középkor

- 2.1. A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői
- 2.2. A nyugati és keleti kereszténység
- 2.3. Az iszlám vallás és az arab világ; a világvallások elterjedése
- 2.4. A középkori városok
- 2.5. Egyházi és világi kultúra a középkorban
- 2.6. A humanizmus és a reneszánsz Itáliában
- 2.7. Az angol és a francia rendi állam működése
- 2.8. Az Oszmán Birodalom terjeszkedése

3. A középkori magyar állam megeremtése és virágkora

- 3.1. A magyar nép őstörténete és vándorlása
- 3.2. A honfoglalástól az államalapításig
- 3.3. Az Árpád-kor Az Aranybulla.
- 3.4. Társadalmi és gazdasági változások Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond idején
- 3.5. A Hunyadiak Hunyadi János harcai a török ellen.
- 3.6. Kultúra és művelődés

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban

- 4.1. A nagy földrajzi felfedezések és következményei
- 4.2. Reformáció és katolikus megújulás
- 4.3. A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése Angliában
- 4.4. A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás

5. Magyarország a Habsburg Birodalomban

- 5.1. A mohácsi csata és az ország három részre szakadása
- 5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
- 5.3. A török kiűzése és a Rákóczi szabadságharc
- 5.4. Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban
- 5.5. Művelődés, egyházak, iskolák

6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora

- 6.1. A francia polgári forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata
- 6.2. A napóleoni háborúk és a Szent Szövetség Európája
- 6.3. A XIX. század eszméi
- 6.4. Az ipari forradalom és következményei
- 6.5. Nagyhatalmak és katonai-politikai szövetségek a századfordulón
- 6.6. Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményeik

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon

- 7.1. A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései
- 7.2. A reformkori művelődés, kultúra
- 7.3. A polgári forradalom
- 7.4. A szabadságharc
- 7.5. A kiegyezés előzményei és megszületése
- 7.6. Gazdasági eredmények és társadalmi változások a dualizmus korában
- 7.7. Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése

8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig

- 8.1. Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békek
- 8.2. A gazdaság és a társadalom új jelenségei a fejlett világban
- 8.3. Tekintélyuralmi rendszerek Közép- Európában és az olasz fasizmus
- 8.4. Az USA és az 1929-33-as gazdasági válság
- 8.5. A nemzeti szocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa

- 8.6. A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az 1920-30-as években
- 8.7. A második világháború előzményei jelentős fordulatai
- 8.8. A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői
- 8.9. A szocialista rendszerek bukása

9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig

- 9.1. Az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlása és következményei
- 9.2. A Horthy-rendszer jellege és jellemzői
- 9.3. Művelődési viszonyok és az életmód
- 9.4. A magyar külpolitika mozgástere, alternatívái
- 9.5. Magyarország részvétele a világháborúban
- 9.6. A német megszállás és a holokauszt Magyarországon

10. Magyarország 1945-től a rendszerváltásig

- 10.1. A szovjet felszabadítás és megszállás
- 10.2. A határon túli magyarság sorsa
- 10.3. A kommunista diktatúra kiépítése és működése
- 10.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- 10.5. A Kádár-rendszer jellege, jellemzői
- 10.6. A rendszerváltás

11. A jelenkor

- 11.1. A közép-európai régió jellemzői, távlatai, a posztsovjét rendszerek problémái
- 11.2. Az európai integráció története
- 11.3. A „harmadik világ”
- 11.4. Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés
- 11.5. A globális világ kihívásai és ellentmondásai

12. A mai magyar társadalom és életmód

- 12.1. Alapvető állampolgári ismeretek
- 12.2. Etnikumok és nemzetiségek a magyar társadalomban
- 12.3. A magyarországi romák
- 12.4. A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság
- 12.5. Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások

A Zsámbéki Premontrei Keresztelő Szent János Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és AMI

pedagógiai programjának 8. sz. melléklete

a sajátos nevelési igényű gyermekekkel kapcsolatos pedagógiai tevékenység rendszeréről

A nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges. Róluk a kapott Szakértői bizottsági vélemény tárja fel az állapotot és határozza meg a szükséges fejlesztést.

Legfontosabb célunk, hogy a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést.

Kiemelt céljaink:

- a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és egyéb fogyatékból, az autizmusból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása;
- a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében;
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása;
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása;
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése;
- a nevelés, fejlesztés ne terhelje túl gyermekeinket.

A fejlesztés rövid távú céljait minden esetben a fejleszhetőséget megfogalmazó gyógypedagógiai-orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építeni:

- a fogyatékból típusa, súlyossága;
- a fogyatékból kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje;
- a gyermek
 - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei;
 - képességei, kialakult készségei;
 - kognitív funkciói, meglévő ismeretei;
- a társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

Mindezek alapján a fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek fejlesztését.

Az egyes fogyatékosági típusok függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt:

Kiemelt szerepet kap a játék, ami tág lehetőséget ad az ép érzékszervek aktivizálásával a hallás, tapintás, szaglás, íz-érzékelés, mozgás-ritmus, tájékozódási képesség intenzív fejlesztésére.

Az önkiszolgálás terén életkoruk és sérültségük mértéke szerinti önállóság kialakítása a cél. A környezetük valóságú megismerése széles körű érzékeltetéshez, a biztonságos téri tájékozódás támpontokhoz kötötten valósítható meg. Az eszközök kiválasztásánál - színek helyett - elsődleges szempont a jól tapinthatóság biztosítása. A számélmények kialakulását az akusztikus minták, a mozgás és a verbális kifejezések is hatékonyabbá teszik, az óvodai foglalkozások során a hatrekeszes dobozok, gombás-, szöges táblák alkalmazása a Braille-írás-, -olvasásrendszer megtanulását készíti elő.

A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott és halmozottan sérült mozgáskorlátozott) gyermek óvodai nevelése során kiemelt feladat a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon az életkornak megfelelő tapasztalatok megszerettetése, a megtanult mozgás alkalmaztatása.

A gyengén látó gyermek gondolkodás- és beszédfejlődését a látásos élmények hiányossága jelentősen befolyásolja, ezért különösen fontos a környezet vizuális megismertetése.

Területei:

- látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben;
- a nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság;
- térbeli tájékozódás a látás felhasználásával;
- a finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése;
- a látás-mozgáskoordináció fejlesztése: finommozgások és nagymozgások esetében egyaránt.

Az eszközök kiválasztásánál - színek helyett - elsődleges szempont a jól tapinthatóság biztosítása. A számélmények kialakulását az akusztikus minták, a mozgás és a verbális kifejezések is hatékonyabbá teszik, az óvodai foglalkozások során a hatrekeszes dobozok, gombás-, szöges táblák alkalmazása a Braille-írás-olvasásrendszer megtanulását készíti elő.

A nagyothalló gyermekek óvodai fejlesztésében hangsúlyt kap a nyelvi kommunikáció megindítása, a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése, a beszédértés, a szókinccsfejlesztés, a szintaktikai elemek nyelvhasználatba építése, a beszédérthetőség folyamatos javítása, melynek eredményeként a nagyothalló gyermekek különböző mértékben közelítik meg a halló társak nyelvi teljesítményét. A hallássérült kisgyermek eredményes fejlesztésének feltétele a gyermeket körülvevő környezet minden elemében a nyelvi kommunikáció helyzetekhez kötött alkalmazása, szükség

esetén a beszédértést és a konkrét megnyilvánulást segítő egyéb eszközrendszerek használata, valamint a családi szociális háttér bekapcsolása a kommunikáció-fejlesztés rendszerébe.

A középsúlyosan értelmi fogyatékos gyermekek óvodai nevelése a korai fejlesztésre épül.

A kis lépések elvét alkalmazva, a gyermekekre jellemző cselekvésbe ágyazott gondolkodást figyelembe vevő képességfejlesztésük kellő időt, alkalmat biztosít:

- az alapmozgások kialakítására, fejlesztésére;
- a minimális kontaktus, kooperációs készség, a nonverbális és verbális kommunikáció fejlesztésére;
- a beszédindításra, a beszédmegértés fejlesztésére, az aktív szókincs bővítésére;
- az alapvető önkiszolgálási szokások kialakítására;
- az adekvát játékhasználat elsajátítására, a kognitív funkciók fejlesztésére.

Ezek kialakításánál kiemelt szerepe van a rendszerességnek, az utánzásnak, a gesztussal kísért, egyszerű verbális utasításnak, a zenének, a ritmusnak, a sok ismétlésnek. Az egymáshoz való közeledés, az egymás melletti tevékenykedés fejlesztése a csoportos foglalkozásokon valósítható meg

Az autizmus-spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az óvodai fejlesztés alapja minden esetben pszichológiai képességmérés. A fejlődési szint és szociális alkalmazkodás követése egyéni tervekkel történik, speciális eszközök és módszerek használatával, egyéni fejlesztési helyzetben megalapozva. Az autisztikus gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges.

A sajátos nevelésű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka és rendszeres TEAM konzultációk mellett kívánjuk elérni az iskolakezdéshez szükséges fejlettséget. A testi és érzékszervi fogyatékos, valamint a részképesség zavarral küzdő gyerekek a normál óvodai csoportokba integrálva, az értelmi fogyatékos és súlyos autista gyerekek speciális óvodai csoportunkban fejleszthetők.

Környező világ megismerése:

- tudja születési idejét, helyét, lakcímét;
- szülők nevét, foglalkozását, óvodája nevét;
- felismeri a napszakokat, tisztában van az évszakok, időjárás, öltözködés összefüggéseivel;
- ismeri és alkalmazza az alapvető közlekedési szabályokat;
- a környezete megóvásához szükséges ismeretek, szokások, szabályok kialakulóban vannak;
- elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Anyanyelvhasználat, vers-mese-játék:

- életkorának megfelelő tempóban, hangsúllyal beszél, bővített mondatokban, szófordulatokkal kiegészítve fogalmazza meg mondanivalóját;
- magas szintű beszédfigyelemmel rendelkezik;
- verseket, mondókákat szívesen ismétlget, igénye van a meseolvasásra, történeteket talál ki, kitalált történetet képes folytatni, befejezni, szívesen báboznak, dramatizálnak, maguk és társaik szórakoztatására.

Ének-zene, rajz – mintázás - kézimunka területén:

- érezze az egyenletes lüktetést, a dalok ritmusát;
- szeresse, ismerje, szívesen énekelje a tanult gyerekdalokat, népdalokat, egyházi énekeket;
- élvezze a zenehallgatást;
- szívesen alkotson, ábrázoljon, gazdag szín- és formavilággal;
- esztétikai érzék, gazdag érzelmvilág, kreativitás jellemzi;
- együttműködő, ötletes, kezdeményező az alkotások elkészítése közben.

Mozgás, mozgásos-játékok területén:

- egészséges versenyszellemben szívesen, kitartóan mozog;
- egyensúlyérzéke, nagymozgása összerendezett;
- betartja a szabályokat, magatartása megfelelő. dominanciája kialakult, a szem-kéz, szem-láb koordináció fejlett;
- finommotorikája fejlett, a kézfej izmainak, ízületeinek fejlettsége biztos eszközhasználatot eredményez;
- térben biztosan tájékozódik és mozog;
- ütemtartással jár, ütemesen végzi a gimnasztikai gyakorlatokat.

I. A SAJÁTOS NEVELÉSŰ IGÉNYŰ GYERMEKEK INKLUZÍV NEVELÉSE

Iskolánk Alapító Okiratában vállalja **Sajátos Nevelési Igényű** (dyslexiás, dysgraphiás, dyscalculiás, illetve látás-, hallás- és mozgássérült) diákok integrált – inkluzív nevelését. Meggyőződésünk, hogy ez segíti egyrészt a tanulóink, tanárok, családok és szülők irányított toleranciájának kialakítását, valamint az erre ráépülő spontán kialakulását; másrészt hozzájárul ahhoz, hogy a valamilyen szempontból mentális, ezáltal tanulási és/vagy szomatikus, testi, fizikai problémákkal küzdő gyermekek képesek legyenek beilleszkedni egészséges társaik közé, esélyt kapjanak arra, hogy önálló vezetésű, tervezhető felnőtt életet éljenek. Ennek érdekében az iskola vállalja, hogy a fizikai és kommunikációs akadálymentesítés tárgyi feltételeit, eszközrendszerét megteremti, másrészt a tantestület speciális és szakmai képzését megkezdi, hogy feladatukat minél teljesebben, magas szakmai követelmények szintjén ellássák.

Célunk: Iskolánk folyamatosan erősíteni szeretné diákjaiban a szociális érzékenységet és elköteleződést. Ennek alapja az, hogy tapasztalatokat szerezhessünk arról, hogy már fiatalként is tudunk másokat segíteni és ez saját fejlődésünkhöz, emberi kiteljesedésünkhöz járul hozzá. A "magis", a többnek és a jobbnak a keresésének jelszava kíván kísérni minket ezen az úton. Ennek érdekében fontos, hogy **tapasztalják** meg az adás örömét és az elfogadás képességét, ismerje meg jobban önmagát, táguljon világképe és társadalmi felelősségvállalása, illetve legyen képes az árnyalt türelmet s szeretet igénylő csoportmunkára. A sajátos nevelési igényű gyermekek tudatos és szakszerű támogatása, speciális feladatok vállalása a többi diák részéről e programok sorába illeszkedik.

Működési keretek

- Az alapító okirat 2013-as módosításával bekerül a sajátos nevelésű igényű (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, a gyengén látás, hallás és mozgássérült) gyermekek oktatása. Az érvényes jogszabályok értelmében ennek megfelelően kell tervezni a működés személyi és költségvetési kereteit.
- **A program felelőse:** önálló felelősséggel a megbízott programkoordinátor végzi, akinek munkáját a nevelési igazgató helyettes ellenőrzi.
-

A következményes beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Elengedhetetlennek tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók percipiálását, szűrését, majdan fejlesztését. Ezen tanulók lehetnek különben iskolánk diákjai is, amit az egyéni felvételi teljesítményük alapján elértek, de a személyiségfejlődés szenzitív szakaszában bármikor érheti őket külső-, belső ún. „trauma”, ami kellő odafigyelés és speciális foglalkozás nélkül a saját belső fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Iskolánk feladata:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A tanuló személyiségfejlődésének folyamatos nyomon követése
- A fejlesztő módszerek kiválasztása, egyénre-csoportra adaptálása, ezek belső (pedagógia) megbeszélése, és a folyamatos egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékonyra tétele, melyet évente megismételt szociometriai méréssel szakszerűen és pozitívan befolyásolhatunk.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek komplex önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői, a türelem és alázat gyakorlásának képességét. A fejlesztés színterei az iskolai, a kollégiumi, az osztályközösségi, a hitéleti programok. Az elérendő cél a tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőkézségének, csoportmunkára való alkalmasságának magas követelményszerű kialakítása.

II. FEJLESZTŐ FOGLALKOZÁSÁNAK RENDJE

Az iskola tevékenységi köre 2013/2014-es tanévtől bővült a sajátos nevelési szükségletű tanulók nevelésével. A tanuló sérülésének elbírálásához mindenkor szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye szükséges. Az intézményben a sajátos nevelési szükségletű tanulók neveléséhez szükséges tárgyi és szellemi feltételek rendelkezésre állnak, a szakemberek megadják a szükséges segítséget.

1. A DYSLEXIÁS, DYSGRAPHIÁS, DYSCALCULIÁS TANULÓK

A számtalan tanulási nehézségek tünetcsoport közé tartozik a dyslexia, dysgraphia, és dyscalculia. Ez a három tanulási anomália rendszerint együtt jár. A jelenleg legelfogadottabb, és tudományosan leginkább alátámasztott definíció a következő: „Átlagos vagy átlagon felüli intelligenciájú gyermeknek jelentős, elfogadható okkal nem magyarázható olvasási elmaradása. Olyan rendellenesség, amellyel egyidejűleg más nehézségek is jelen lehetnek, különösen a helyesírás, az írás (grafomotorika) és a beszéd területén.”

1. A logopédus heti egy alkalommal két órában tart fejlesztő foglalkozást a tanulók számára, egyéni fejlesztési terv alapján.
2. A foglalkozásokon való részvétel kötelező azon diákok számára, akiknek a szakértői bizottság fejlesztést javasol, illetve valamelyik tantárgyból felmentést kaptak az értékelés alól.
3. A logopédus és a diákok magyar tanárja és osztályfőnöke folyamatosan konzultálnak a diákok haladásáról.
4. A logopédus vezeti a diákok hiányzását, és ezt minden hónap végén eljuttatja az osztályfőnöknek.
5. A diákoknak a foglalkozásokon való szorgalma és magatartása arányosan beleszámít az iskolai osztályzatukba.

Az NKT megengedi, és lehetővé teszi, hogy a szakember által alátámasztott tanulási nehézséggel küzdő tanulókon (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia) segíthessünk. Megengedi a pedagógusoknak, hogy

- hosszabb időt biztosítsanak a dolgozatok írására 10-15 perccel,
- hogy egyéni segítséget nyújtsanak a feladatok értelmezésében, akár úgy is, hogy elolvassák a feladatot (lassan, tagoltan, lépésről lépésre),
- lehetőleg szóban kérjék számon a tanulókat,
- kevesebb, vagy más típusú, személyre szabott házi feladatot kaphassanak.
- egyéni kikérdezés, házi feladatok számonkérése

Azért, hogy egy problémás gyermeket hogyan tudunk elfogadtatni kortársaival, osztálytársaival mi felnőttek tehetjük a legtöbbet. Mi adjuk a modellt, a normát, melyet mindenkor követnek a ránk bízott fiatalok. Ahogyan mi felnőttek a problémát tálaljuk, úgy fogják fogadni a többiek.

2. TOVÁBBI SNI TANULÓK

1. További SNI esetekben egyéni foglalkozási rend kialakítása történik.
2. Ennek meglétét az oktatási ig-h ellenőrzi.

III. A SNI OKTATÁS FELADATMEGOSZTÁSA

Feladat	Időpont	Felelős
Tantárgyak, rehabilitációs órák egyeztetése, beosztása	Augusztus	Ig, tan.igh
A felmentések dokumentálása - hiv. levél a szülőknek	Augusztus	Tan.igh
- Gulyás Fruzsina: felmentés és fejlesztések lezárása		SNI felelős tanár
Éves pedagógiai munkaterv elkészítése • Kapcsolatfelvétel/tartás a segítő/utazó gyógypedagógussal	Szeptember 10. folyamatos	SNI felelős tanár
• tanári esetmegbeszélések tervezése, speciális feladatok	2009. február	SNI felelős tanár
• hospitálás	folyamatos	osztályfőnökök
Szakértői vélemény bekérése	Szeptember 15	Iskolatitkár
A beírási naplóban , a törzslapon fel kell tüntetni a szakvéleményt kiállító szakértő és rehabilitációs bizottság nevét, címét, a szakvélemény számát, keltét, a felülvizsgálat időpontját.	szeptember 15	ofő, igh
Rehabilitációs órák és napló vezetése (helye az iskolatitkárság)	folyamatos	SNI felelős tanár, külső szaktanár
Havonta egyeztetés a fejlesztő pedagógussal az SNI-s diákok haladásáról	folyamatos	LVK, LÁM
Hospitálás a fejlesztő foglalkozásokon és az SNI-s diákok osztályaiban	folyamatos	LÁM
Dyslexiát szűrő teszt elvégzése és elemzése (5. és 9.c. osztályokban)	okt. 30	SNI felelős tanár, magyartanárok
Pedagógiai vélemények elkészítése a szakértői vizsgálathoz	január 15.	Ofő, magyartanár
Tantervek kiegészítése - mintát egyéenként feltenni a szerverre - tanárokat értesíteni	szeptember 30	SNI felelős
Tankönyv-, taneszköz-rendelés a következő tanévre	December 15/március 15	Tankönyvfelelős, szaktanárok
felvételi: A felvettek szűrése érdekében a beiratkozáshoz már kérünk orvosi/pszichológiai lapokat	elkészítés jan. 15-re	Igh.
Az iskola megküldi az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság részére azon gyermekek, tanulók nevét, a bizottsági szakvélemény számával, akiknek a felülvizsgálata a következő tanévben esedékes.	június 30	Iskolatitkár

IV. SNI FELVÉTELI KRITÉRIUMOK

SNI-s diákok felvételi folyamatának elindításához az alábbi feltételek meglétét tartjuk szükségesnek.

1. Kritériumok:

1. Legyen jól dokumentált **előtörténete a gondozásnak**
A jelentkezéskor győződjünk meg arról, hogy a szülő tudja és elfogadta a problémát, akar vele foglalkozni, és ezt meg is tette. Legyen szakmai információnk a szükséges saját kompetenciáról.
2. **Befogadott SNI területek:**
 - a) A mindenkori sajátosságot helyezzük a középpontba, illetve azt vizsgáljuk, hogy egy erős gimnáziumi oktatásba be tud-e kapcsolódni.
 - b) Ennek érdekében szükséges egy intelligencia-vizsgálat, és legalább egy erős közepes szint. **Kritérium: 100 IQ fölötti közepes színvonal, kiegyenlített verbális és performációs területekkel.**
 - c) fontos, hogy a saját tantestületi energia és kompetencia határunkat látva, elsősorban a már elindult két területre koncentráljunk: dyslexia és vak és enyhébb mozgássérült.
3. **Felvállaló családi háttér megléte:**
 - a) a túlságosan elfogadó, és kihívás elé nem állító háttér nem elégséges
 - b) partnerség a pedagógusokkal nevelési és tantervi kérdésekben
 - c) folyamatos konzultáció szakember bevonásával
4. **Személyiség alakulásáról:**
Kérünk a személyiség alakulására vonatkozó pedagógiai jellemzést a küldő iskolából, mely kiterjed longitudinálisan a pedagógiai munka eredményességére és a szociális háttér feltérképezésére (barátok, közösségi beilleszkedés, aktivitás, szereplés, frusztráció tűrése, stb.).

2. Érvényesség

1. A jelen szabályzást a tanév végén pontosítani és véglegesíteni kell
2. A jelen elveket már a 2013-as felvételinél képviselni kell.

**A PEDAGÓGIAI PROGRAM
ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA
VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK**

A *Zsámbéki Premontrei Keresztelő Szent János Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény* pedagógiai programját a Szülői Munkaközösség elnöke – az iskola SZMK-val egyetértésben elfogadásra javasolta.

Zsámbéki Premontrei Keresztelő Szent János Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény pedagógiai programját a tantestület a 2013. év március hó 4. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív; a határozatképesség megállapítása; az elfogadás mellett, az elfogadás ellen, illetve a tartózkodó szavazók száma és aránya; keltezés; a jegyzőkönyv-vezető és a hitelesítők aláírása.)

A *Zsámbéki Premontrei Keresztelő Szent János Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény* pedagógiai programját a mai napon jóváhagytam.

Kelt: Zsámbék, 2013. március 26.

.....

igazgató

A *Zsámbéki Premontrei Keresztelő Szent János Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény* programjával az iskola fenntartója, a Gödöllői Premontrei Perjelség 2100 Gödöllő, Fácán sor 3.

elfogadja.

Ullmann Péter O.Praem.

Kormányzó perjel